

Sisekaitseakadeemia
Politsei- ja piirivalvekolledž

Maianžely Uutar

PATRULLIMISE ENNETUSVÄÄRTUS KESKLINNA
POLITSEIJAOSKONNA NÄITEL

Lõputöö

Juhendaja:
Veiko Randlaine MA

Muraste 2013

LÕPUTÖÖ ANNOTATSIOON

Kolledž: Politsei -ja piirivalvekolledž	Kuu ja aasta: mai 2013
Töö pealkiri: Patrullimise ennetusväärtus Kesklinna politseijaoskonna näitel	
Töö autor: Maianžely Uutar	Olen nõus oma lõputöö kättesaadavaks tegemisega elektroonilises keskkonnas. Allkiri:
<p>Lühikokkuvõte: Lõputöö koosneb kolmest peatükist, millest esimeses osas annab autor ülevaate patrullimisega õigusrikkumiste ennetamise võimalikkusest. Teises osas kirjeldab Põhja-Tallinna ja Kesklinna piirkonnas toime pandud sagedasemaid õigusrikkumisi ning toob välja politseilisi tegevusi ja taktikaid, et neid õigusrikkumisi ennetada. Töö kolmandas osas analüüsib autor uuringu tulemusi ning teeb ettepanekuid efektiivsemate ennetusmeetodite leidmise kohta. Lõputöö on kirjutatud eesti keeles, võõrkeelne kokkuvõte on kirjutatud vene keeles, töömaht on 39 lehekülge. Lõputöö kirjutamisel on kasutatud 29 allikat, sealhulgas võõrkeelseid allikaid 11 ning kombineeritud uurimismeetodeid, mis hõlmavad nii kvalitatiivset kui ka kvantitatiivset uurimist.</p> <p>Lõputöö eesmärgiks on uurida, milline on patrullimise ennetusväärtus Politsei- ja Piirivalveameti Põhja prefektuuri Kesklinna politseijaoskonnas.</p> <p>Lõputöös selgus, et Põhja prefektuuri Kesklinna politseijaoskonna patrullitegevuse ennetusväärtus on madal ja selle põhjuseks on ressurside vähesus ning asjaolu, et politseiametnike teadlikus erinevatest politseitöö mudelitest ja meetoditest on algne, millest tulenevalt ei osata neid ka oma töös rakendada. Tõhusam politseitöö meetod on strateegiline politseitöö, kuid võrdväärne on ka probleemile orienteeritud politseitegevus. Tõhusamad politseitöömeetodid, mida tuleks Kesklinna politseijaoskonna territooriumil rakendada süütegude ennetamiseks, on suunatud ja agressiivne patrullimine. Ennetava ja reageeriva tegevuse vahel puudub tasakaal, ennetava töö jaoks on liiga vähe ressursse, ning töö tulemusi pärsivad ka politseiametnike enda passiivsus, tüdimus ja vahetuvad paarilised.</p>	
Võtmesõnad: politseitöö meetodid, ennetusväärtus	
Võõrkeelsed võtmesõnad: методами полицейской работы, значение предупреждения	
Säilitamise koht: Sisekaitseakadeemia politsei- ja piirivalvekolledži ja Politsei- ja Piirivalveameti raamatukogu.	
Kaitsmisele lubatud	Allkiri:
Kolledži direktor: Aivar Toompere	
Vastab lõputöö nõuetele	Allkiri:
Juhendaja: Veiko Randlaine	

SISUKORD

LÕPUTÖÖ ANNOTATSIOON.....	
SISSEJUHATUS.....	
1. PATRULLIMISEGA ÕIGUSRIKKUMISTE ENNETAMISE VÕIMALIKKUS.....	
1.1 Patrullpolitseiniku tööülesanded ja nende iseärasused.....	
1.2 Proaktiivsed ja süüteoennetusele suunatud politseitöö meetodid.....	
2. POLITSEILISTE TEGEVUSTE JA TAKTIKATEGA ENNETATAVAD ÕIGUSRIKKUMISED.....	
2.1 Põhja-Tallinna piirkonna eripära ja sagedasemad õigusrikkumised.....	
2.2 Kesklinna piirkonna eripära ja sagedasemad õigusrikkumised.....	
2.3 Tasakaal ennetava ja reageeriva tegevuse vahel.....	
3. LÄHTUMINE ANALÜÜSIPÕHISEST UURINGUST.....	
3.1 Uurimustulemused ja nende analüüs.....	
3.2 Autoripoolsed järeldused ja ettepanekud.....	
KOKKUVÕTE.....	
PE3JOME.....	
VIIDATUD ALLIKATE LOETELU.....	
TABELITE JA JOONISTE LOETELU.....	
LISA 1.....	
LISA 2.....	
LISA 3.....	
LISA 4.....	

MÕISTETE JA LÜHENDITE SELGITUSED

ALIS – PPA-s kasutusel oleva analüüsi- ja andmelao infosüsteemi

OPIS – Politsei operatiivjuhtimise infosüsteem

KOGUKOND – territoriaalselt määratletud inimeste kooslus, keda ühendavad näiteks sugulussidemed, usk, rahvus, huvid, ühesugused väärtused või eluviis

SAP – personali arvestuse tarkvara

PPA – Politsei- ja Piirivalveamet

SISSEJUHATUS

Kuritegevuse ennetamine ja turvalisuse tagamine on tähtsad teemad, millega tuleb tegeleda iga päev. Iga inimene soovib elada turvalises keskkonnas, kus ta ei pea tundma kuriteohirmu. Toimepandud süüteod mõjutavad oluliselt inimeste turvatunnet, ning põhjustavad ohvritele materiaalselt kahju, tekitavad füüsilisi ja hingelisi kannatusi. Süütegude ennetamisega peaksid tegelema sisuliselt kõik riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutused. Samuti vabaihendused, haridusasutused, erasektor sealhulgas turvafirmad ja teised sotsiaalsed partnerid ning kogukonnaliikmed ise. Vaid sidusa koostöö kaudu on võimalik saavutada süütegude ennetamisel parimaid tulemusi.

Antud lõputöö eesmärgiks on uurida, milline on patrullimise ennetusväärtus Politsei- ja Piirivalveameti (edaspidi PPA) Põhja prefektuuri Kesklinna politseijaoskonnas, kuhu Tallinna linna territoriaalsete haldusüksustena kuuluvad Põhja-Tallinna linnaosa ja Kesklinna linnaosa.

Kesklinna piirkonda on koondunud suur osa riigi ametkondadest ning äri- ja meelelahutussektorist, seal asuvad mitmed olulised transpordisõlmed ja muinsuskaitse objektid. Kuna Tallinna kesklinna näol on tegemist Eesti suurima tõmbekeskusega, mida külastab igapäevaselt väga palju inimesi sealhulgas turiste, siis seab see soodsad eeltingimused, süütegude toimepanemiseks. Seetõttu on oluline, et politsei tegevusel oleks piirkonnas suur ennetusväärtus ehk võimekus süütegeid ära hoida.

Patrullitegevuses osalevate ametnike hulka on aasta-aastalt vähendatud ning autori arvates saab see olema pigem jätkuv trend. Patrullteenistusse kuuluvad teenistuse vanem, väljuhoid, korrapidajad, patrullpolitseinikud, konvoipolitseinikud ja spetsialist. Vastavalt personali arvestuse tarkvara SAP andmetele töötas aastal 2012 Kesklinna politseijaoskonna patrullteenistuses 75 ning 2013 aasta veebruari seisuga töötab 60 politseiametnikku.

Samas aga arendatakse politseitöös kasutamiseks uusi tehnoloogilisi võimalusi, politseitöömeetodites ja mudelites toimuvad pidevad arengud ning politseitöö on muutunud ajas enam teaduspõhisemaks.

Töö aktuaalsus seisneb selles, et vähenevate ressursside tingimustes on politseitöö

edukuse ja politseiametnike väljaõppe seisukohast oluline teada, milline on politseiametnike teadlikkus ning oskus uudseid politseitöö mudeleid ja meetodeid oma töös rakendada.

Autor püstatab käesolevas lõputöös hüpoteesi: Põhja prefektuuri Kesklinna politseijaoskonna patrulltegevuse ennetusvärtus on madal tingituna ressursside vähesusest ning asjaolust, et politseiametnike teadlikkus erinevatest politseitöö mudelitest ja meetoditest on kasin, millest tulenevalt ei osata neid ka oma töös rakendada.

Autor peab töö eesmärgi saavutamisel oluliseks uurida, kui teadlikud on patrulltegevuses osalevad politseiametnikud erinevatest politseitöö meetoditest ja kui oskuslikult nad erinevaid politseitöö meetodeid oma töös kasutavad.

Uurimiseesmärgi saavutamiseks ja hüpoteesi kontrollimiseks püstatab autor järgmised uurimisküsimused:

- 1) Millised on kõige tõhusamad politseitöö meetodid õigusrikkumiste ennetamisel?
- 2) Kui hästi tunnevad Kesklinna politseijaoskonna politseiametnikud erinevaid politseitöö mudeleid ja meetodeid?
- 3) Millised on tõhusamad politseitöö meetodid, mida Kesklinna politseijaoskonna territooriumil rakendada?
- 4) Milline on Kesklinna politseijaoskonna territooriumil tasakaal ennetava ja reageeriva tegevuse vahel?

Analüüsiks vajalikud arvandmed süütegude toimepanemise kohta piirkonniti on kogutud PPA-s kasutusel oleva analüüsi- ja andmelao infosüsteemi (ALIS) abil. Töös soovib autor anda erinevaid politseitöö meetoditest, millega tõhusalt ennetada Põhja-Tallinna ja Kesklinna piirkonnas õigusrikkumisi. Samuti anda hinnanguid, milline peaks olema tasakaal ennetava ja reageeriva politseilise tegevuse vahel.

Lõputöö tegemisel kasutab autor kombineeritud uurimismeetodeid, mis hõlmavad nii kvalitatiivset kui ka kvantitatiivset uurimist. Kvantitatiivses uurimismeetodis kasutab ja analüüsib autor politsei kasutuses olevast andmebaasist saadud informatsiooni ning enda läbiviidud küsitluse tulemusel saadud informatsiooni. Kvalitatiivse uurimismeetodina viib autor läbi intervjuud, mida seejärel analüüsib.

Käesolev lõputöö koosneb kolmest osast. Esimeses osas annab autor ülevaate

patrullimisega õigusrikkumiste ennetamise võimalikkusest. Teises osas kirjeldab Põhja-Tallinna ja Kesklinna piirkonnas toime pandud sagedasemaid õigusrikkumisi ning toob välja politseilisi tegevusi ja taktikaid, et neid õigusrikkumisi ennetada. Töö kolmandas osas analüüsib autor uuringu tulemusi ning teeb ettepanekuid efektiivsemate ennetusmeetodite leidmise kohta.

1. PATRULLIMISEGA ÕIGUSRIKKUMISTE ENNETAMISE VÕIMALIKKUS

Inimese käitumine on kas kooskõlas õigusnormidega või siis nendega vastuolus. Ühel juhul on tegemist õiguspärase käitumisega ning teisel juhul õigusvastase käitumisega ehk õigusrikkumisega. Õigusrikkumine on käitumine (tegevus või tegevusetus), mis eirab õigusnormide nõudeid ja on ühiskonnale ohtlik ning mille toimepanijaks on teovõimeline isik. Õigusrikkumise tuvastamiseks peab kindlaks tegema õigusvastase käitumise, kahjuliku tagajärje ning põhjusliku seose teo/tegevusetuse ja saabunud tagajärje vahel. Süüteod jagunevad väärtegedeks ning kuritegedeks. Kuriteod on ohtlikumad nii riigile kui ühiskonnale. Karistuseni või õigeksmõistmiseni jõutakse aga läbi menetluse, mis toimub vastavalt sellele, kas toime on pandud väärtegu või kuritegu. (Politsei 2013)

Üldsusele valmistab suurt muret kuriteohirm. Inimesed kardavad langeda kuriteo ohvriks ning seetõttu puudub neil turvatunne. Kõige rohkem puudutab see vanureid ning madala sotsiaalse tasemega inimesi. Hirmu ei põhjusta mitte ainult rasked kuriteod, vaid ka kergemad süüteod. See õõnestab inimeste usaldust nii ühiskonna kui ka politsei vastu ning halvendab linnaelu kvaliteeti (Alasi 2004:18). Süütegude ennetamise eesmärgiks on ühiskonna kuritegevuse vähendamine ning elanike turvalisuse tõstmine. Selleks tuleb suure ulatuse ja levikuga probleeme ennetada rakendades konkreetseid abinõusid. (Alexandersson, Järg, Kaselo, Kiljako, Martens 2002:19)

Kuritegevuse ärahoidmisega ei suuda ega pea tegelema ainult politsei töökavade koostamisse tuleb kaasata ka elanikkond ja kohalikud organisatsioonid (Graham, Bennett 1998:120)

1. Patrullpolitseiniku tööülesanded ja nende iseärasused

Politsei kui organisatsiooni eesmärk on pakkuda ühiskonnas vajaminevaid ja nõutavaid turvateenuseid, kasutades selleks efektiivselt ja mõistlikult olemasolevaid rahalisi vahendeid ja personaliressurssi. (Ellonen, Nurmi, Raivola, Väliatalo, Väliatalo 2002:190) Avaliku korra, ühiskondliku turvalisuse kaitsmisele, süütegude tõkestamisele, õnnetusjuhtumite ennetamisele ning väljakutsete teenindamisele suunatud tegevus on

politsei korraükseline meede ehk patrulltegevus. (Patrulltegevuse kord. Kinnitatud Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori 01.jaanuari 2010 käskkirjaga nr 38 ; (muudetud Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori 30.detsembri 2011 käskkirjaga nr 517)

Korragaükselise tegevuse juhendi kohaselt kuuluvad patrullteenistusse välijuhtid, korrapidajad, patrullpolitseinikud, konvoipolitseinikud, spetsialist ja teenistuse vanem. (Korragaükselise tegevuse juhend, kinnitatud Põhja prefekti 24.jaanuari 2011 käskkirjaga nr 127) Lisaks patrullteenistuse ametnikele osalevad patrulltegevuses ka piirkonnapolitseinikud, noorsoopolitseinikud ja abipolitseinikud.

Patrulltegevust korraldab ja kontrollib üleriigiliselt Politsei- ja Piirivalveamet ning regionaalsel tasemel prefektuurid. Vastavalt patrulltegevuse korrale tagavad prefektuurid ööpäevaringse patrulltegevuse oma tööpiirkonnas, lähtudes olemasolevatest ressurssidest ja politseile antud ülesannetest. Igapäevase patrulltegevuse korraldamisel arvestatakse tööpiirkonna eripära ning kohaliku kogukonna vajadusi, nõudmisi ja probleeme. (Patrulltegevuse kord. Kinnitatud Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori 01.jaanuari 2010 käskkirjaga nr 38 ; (muudetud Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori 30.detsembri 2011 käskkirjaga nr 517)

Patrulltegevust korraldatakse patrulltoimkondadena, mis moodustatakse töögraafikuga. Patrulltoimkond tagab avalikku korda, ühiskondlikku turvalisust, teostab liiklusjärelvalvet, hoiab ära ja tõkestab süütegude toimepanemist ning ennetab õnnetusjuhtumeid. (Korragaükselise tegevuse juhend, kinnitatud Põhja prefekti 24.jaanuari 2011 käskkirjaga nr 127) Toimkonna tegevust juhib välijuhi või instrueerija poolt nimetatud patrulltoimkonna vanem. Patrulltoimkonnad fikseeritakse kategooriate järgi (I, II ja III) politsei infosüsteemis OPIS. I kategooria patrulltoimkond koosneb kahest politseiametnikust ning liigub ringi alarmsõidukiga, II kategooria patrulltoimkond liigub samuti alarmsõidukiga ning mille liikmetest vähemalt üks on politseiametnik. III kategooria toimkond on kaheliikmeline, mille liikmetest vähemalt üks on politseiametnik ning kes liiguvad mootorsõidukiga või jalgsi. III kategooria patrulltoimkond võib koosneda ka ainult kahest abijõust. Patrulltoimkonna tööpiirkonna määrab prefekt või tema poolt volitatud isik. (Patrulltegevuse kord. Kinnitatud Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori 01.jaanuari 2010 käskkirjaga nr 38 ; (Muudetud Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori 30.detsembri 2011 käskkirjaga nr 517)

Patrulltoimkonna tööpäev algab instruktööriaga, mille viib läbi välijuht. Patrulltoimkonna liikmed on kohustatud enne instruktööriaga olema rietatud nõuetele ja

ilmastikule vastavasse välivormi. Nad peavad veenduma töövahendite olemasolus, kompleksuses ja korrasolekus. Patrullpolitseinik peab kandma tööülesannete täitmisel kuulikindlat vesti, teenistusrelva, sidevahendit, külmrelva ja gaasirelva. Samuti peavad tal kaasas olema käerauad, taskulamp ja isikukaitsevahendid. Instruktaažil kontrollib välijuht, kas kõik patrulltegevusse määratud politseiametnikud/abipolitseinikud on kohal ja tööülesannete täitmiseks valmis. Edastab patrullile tähtsamad ööpäeva sündmused ja muu vajaliku informatsiooni ning väljastab patrullilehed. Patrullilehele on kantud toimkonna andmed, näiteks -aeg ja koht, patrullpiirkond, kategooria, sidekutsung, töövahendid. Patrulltoimkond märgib patrullilehele jooksvalt väljakutsed, nende lahendused ning muu vahetuse jooksul tehtud töö. Üldjuhul on patrulltoimkonna tööpäeva pikkus 12 tundi, kuid võib olla ka erisusi. Patrulltoimkonnale võimaldatakse vahetuse jooksul aeg puhkamiseks ja einestamiseks, 30 minutit kuni üks tund olenevalt tööpäeva pikkusest. (Patrulltegevuse kord. Kinnitatud Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori 01.jaanuari 2010 käskkirjaga nr 38 ; (Muudetud Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori 30.detsembri 2011 käskkirjaga nr 517)

Määratud piirkonnas teostatava patrulltegevuse käigus tuleb toimkonnal tegeleda süütegude ennetamise ja korrarikkumiste tõkestamisega. Süütegude ennetamise eesmärgiks on süütegude ja teiste korrarikkumiste ärahoidmine ning nende mõju vähendamine ja avaliku korra tagamine (Korrakaitseseadus 23.02.2011). Samuti tuleb patrulltegevuse käigus teenindada juhtimiskeskuse poolt antud väljakutseid ja täita välijuhi korraldusi. Toimkonna liikmetel on õigus oma pädevuse piires võtta vastu iseseisvalt teenistuslaseid otsuseid ja teha ettepanekuid paremaks töökorralduseks. Patrulltoimkond võib välijuhi loata patrullpiirkonnast lahkuda vaid süüteo tõkestamiseks, selle toimepannud isiku kinnipidamiseks või olukordades, mis nõuavad kohest politsei sekkumist. Oma patrullpiirkonnast lahkumisel peab sellest teavitama juhtimiskeskust. Toimkonnal on keelatud siseneda eluruumidesse ja eravaldustesse välja arvatud seaduses sätestatud alustel. (Patrulltegevuse kord. Kinnitatud Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori 01.jaanuari 2010 käskkirjaga nr 38 ; (Muudetud Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori 30.detsembri 2011 käskkirjaga nr 517) Juhtimiskeskuse poolt patrullidele edastatavad väljakutsed kategoriseeritakse vastavalt reageerimise kiiruse vajadusest, A (alfa), B (bravo) ja C (charlie) väljakutseteks. Alfa väljakutse teenindatakse võimaluse korral viivitamatult, kuid sündmus ei ole erakorraline ja abivajaja elu või vara ei ole ohus. Bravo väljakutse nõuab kohest teenindamist, abivajaja

seisund võib olla kriitiline, isiku vara võib olla ohus või on kinnipeetud korrarikkuja. Charlie väljakutse teenindatakse viivitamatult, kuna inimese elu, tervis või vara võib olla ohus või on võimalik kinni pidada kuriteos kahtlustatav isik. (Patrulltegevuse kord. Kinnitatud Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori 01.jaanuari 2010 käskkirjaga nr 38 ; (Muudetud Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori 30.detsembri 2011 käskkirjaga nr 517)

Vastavalt ametijuhendile peab patrullpolitseinikul olema kutsekeskharidus, eesti keele oskus C1 tasemel. Ta peab olema otsustusvõimeline, paindlik, aus ja kõrge enesedistsipliiniga. Patrullpolitseinik peab osalema tööalastel koolitustel ja treeningutel. Tal peab olema hea füüsiline vorm. Patrullpolitseinik peab ennast pidevalt arendama, käima koolitustel ja olema kursis seaduse uuendustega. Politseinik peab oskama taktikalisi võtteid ning kasutama neid vastavalt seadusandlusele. Seadusandlus, taktika ning tehnika on kutseoskuste lahutamatud osad. Arendama peab võrdselt kõiki, nii füüsilisi võimeid, täpsust, taktikat ja tegutsemiskiirust. (Pille 1994:3-5) Patrullpolitseinik peab lähtuma Eesti Politsei neljast põhiväärtusest, milleks on professionaalsus, inimlikkus, ausameelsus, koostöö. Põhiväärtused aitavad eluliste eesmärkide seadmisel, saavutamisel, hindamisel ning parandamisel. (Beljajev 2007) Politseiametniku olulisteks väärtusteks on olla aus ja usaldusväärne, hoolikas ja otsusekindel, omaalgatuslik ja koostöövõimeline. Peab olema mõistev ja tähelepanelik, kohtlema kõiki inimesi võrdselt, tegutsema asjalikult ja tunnistama tehtud vigu. (Ellonen, Kekomäki, Raivola, Taiha, Välihalo 2002:46-48)

Politseitöös esineb võrreldes teiste ametitega oluliselt rohkem stressisituatsioone. Erinevalt tavakodanikest puutuvad politseinikud igapäevaselt kokku traumeerivate sündmustega. Näiteks: liiklusavariid, tapmised, vägistamised, pussitamised. Neil on reaalne oht elule ja füüsilistele vigastustele ning nakkushaigustele. (Anion 2005:7-9) Igapäevaselt stressiolukordades viibides lähtuvad politseiametnikud turvataktikast, kuid ei mõtle pidevalt, et nende endi elu on ohus. Politseinikud peavad end tavalisteks inimesteks, kellega võib samuti õnnetusi juhtuda. (Stone 1999:106)

Proaktiivsed ja süüteoennetusele suunatud politseitöö meetodid

Tavaliselt tegeleb politsei reageeriva tegevusega, kuid eesmärgiks peaks olema proaktiivne tegevus, et ennetada probleeme ja leida neile lahendused juba eos. Kasutada tuleb erinevaid politseitöömeetodeid- ja printsiipe nagu kogukonnakeskne politseitöö,

KOGUKONNALE SUUNATUD POLITSEIT??

kriminaalluurel põhinev politseitöö ning katkiste akende printsiip.

Elanikega parema kontakti saavutamiseks on vajalik korraldada politseitööd piirkondlikul alusel. Edendada politsei ja elanikkonna vahelisi suhteid. Kaasata üldsust võrdse partnerina kohalike süütegude lahendamisel ja ennetamisel. (Morobito 2008)

Tihe suhtlus politseiametnike, kogukonna elanike ning piirkonnas asuvate organisatsioonidega on esimene samm kogukonna probleemide lahendamisel. Kui inimesed kogukonnas mõistavad, et neil on võimalus parandada oma elukvaliteeti, loob see hea eelduse koostööks ning lihtsustab politseil missiooni täitmist. Kogukonnakeskne politseitöö toob politseiametnikud tagasi tänavatele, kus nad saavad elanikega vestelda. Tutvustades neile oma eesmärgi ja kuulata inimeste muresid ning koos vastavalt seadusandlusele leida probleemidele lahendusi. Heade suhete eelduseks on konsulteerimine, koostöö ja üksmeel. (Miller, Hess 1994:16-18, 33; Graham, Bennett 1998:117)

Kogukonnakeskne politseitöö sisaldab kolme komponenti: strateegiline politseitegevus, naabruskonnale suunatud politseitegevus ja probleemikeskne politseitegevus. Kõik komponendid lõimivad omavahel, kuid igaüks võib moodustada iseseisva politseitöö meetodi. (Oliver 2001:135)

Joonis 1. Kogukonnale suunatud politseitöö jagunemine (Kaasik 2008:23)

Strateegiliselt orienteeritud politseitegevuse eesmärgiks on eemaldada kriminaalne element või sotsiaalse korratuse põhjus. Näiteks prostitutsioon, piirkonnas asuvad lagunenu ja mahajäetud majad, pargid, mis on koduks narkomaanidele ja kodututele. Jõud suunatakse mingile kindlale probleemile piirkonnas, mida tahetakse muuta ning

valitakse, millist strateegiliselt orienteeritud politseitöö meetodit peaks kasutama. (Oliver 2001:144)

Politsei tegevuseks on patrullimine erinevas vormis:

1. Suunatud patrullimine – lähtudes kuriteoanalüüsist ja piirkonna elanike kaebustest kontrollivad patrullpolitseinikud väljakutsetest vabal ajal probleemseid piirkondi.
2. Agressiivne patrullimine – tugevdatud politsei surve kindlale ühiskondlikule või kriminaalsele probleemile. Näiteks: tänaval probleemsete isikute kui ka sõidukite kinnipidamine, tuvastamine ja kontrollimine.
3. „Küllastatud“ patrullimine – see patrullimise viis nõuab palju ressursse. Küllastunud patrullimine tähendab massiivse jõu näitamist. Vastena võib näiteks tuua politseioperatsioone. Rakendatakse erinevaid politseiüksuseid (näiteks: liikluspolitsei, märulipolitsei, kriminaalpolitseinikud). Sellist meetodit kasutatakse Eestis enne riiklike külaliste saabumist või enne suuri üritusi. (Kaasik 2008:24)

Strateegiliseks politseitegevuseks kasutatakse lihtsaid, praktilisi ja taktikalisi kuritegevuse analüüse. Analüüside põhjal määratakse patrullide paigutused ja kavandatakse politseioperatsioone.

Strateegiliselt orienteeritud politseitegevus on väga efektiivne meetod õigusrikkumiste ennetamisel ja kogukonnas turvatunde loomisel, kuid peab arvestama ka negatiivsete asjaoludega. Meetodi mõju on ajutine, jõudude näitamisega harjutakse ja vanad probleemid tekivad uuesti samas piirkonnas. (Kaasik 2008:25) Politsei ei saa patrullida vaid ühes kohas ja oodata, kuni probleem saab jälle lahenduse. Siin peabki appi tulema naabruskond, kes abistab politseid. (Oliver 2001:144).

Naabruskonnale suunatud politseitegevuse rõhk on suunatud politsei ja naabruskonna lõimimisele. See on vastastikune protsess politsei ja kogukonna vahel, mille eesmärgiks on välja selgitada mured ja probleemid ning koostöös pakkuda neile toimivaid lahendusi. (Miller, Hess 1994:20) Luues koos kogukonnaga ennetuslikke programme ja projekte. Politsei on kogukonnale nähtav ja kättesaadav. Korraldatakse üritusi, mis ühendaksid politseid ja kogukonda. Moodustatakse meeskonnad, kuhu kaasatakse abipolitseinikud, kogukonnaliikmed, vabatahtlikud, naabrivalve moderaatorid. (Huges, Rowe 2007) See meeskond oleks kogukonna esindaja ning pööraks liikmete tähelepanu antud piirkonna kuritegevusele ning probleemidele korra tagamisel. Meeskond peaks pakkuma probleemidele lahendusi, arendama tegevussuundi, mis aitaks sümptomeid

leevendada või probleemi kaotada. Probleemid koos lahendustega peaks jõudma politsei tähelepanu alla. Edasipidine tegevus oleks politseil juba koos naabruskonnaga. (Oliver 2001:80)

Naabruskonnale orienteeritud politseitöö vormid:

1. Patrull kogukonnas – selles piirkonnas, kus kõige enam patrulli vajatakse, on ta ka kohal. Patrull ei suuda võib-olla ennetada kõiki süütegusid, aga ta on nähtav ja käe ulatuses. Elanikkonnale muudab see suhtlemise politseiga kergemaks.
2. Süüteoennetus kogukonnas – rakendatakse erinevaid projekte, mille abil pannakse naabruskond üksteisest hoolima. Jälgima ümbrust ning piirkonnas toimuvaid tegevusi ja süüteo kahtluse korral teavitama politseid. (näiteks: naabrivalve-, identifitseerimis- ja kodu turvalisuse kontrolli projektid).
3. Suhtlemisprojektid – otsesuhtlusliinide avamine kogukonna ja politsei vahel. Selgitamaks elanikele, kes on politseiametnikud, millised on nende tööülesanded ja kuidas nad saavad elanikke aidata.
4. Kogukonna sotsiaalse kontrolli programmid – kogukond ja politsei avaldavad mõju erinevatele ringkondadele, et mõjutada kuritegevuse põhjuseid ja taustategureid (Kiehelä, Virta 2000:18; Oliver 2001:88-100; Chappell 2008)

Naabruskonnale orienteeritud tegevused: erinevad avalikud üritused; loengud ja infopäevad koolides ning kultuurikeskustes; meediakajastus ning trükised; ümarlauad/erinevad turvalisuse komisjonid. (Kaasik 2008:26-27)

Probleemikeskse politseitegevuse kontseptsioonile pani aluse Dr. Herman Goldstein 1979. aastal oma teadustöös avaldatuga. Dr. Goldsteini arvates on see käsitlusviis üks võimalus kasutada politseinikke ennetavas tegevuses. (Oliver 2001:109)

Politsei peaks kuritegusid ennetama preventiivse patrullimisega, mitte reageerima juba toimunud kuritegudele. Politseilised tegevused peaksid muutma tingimusi, et ei saaks tekkida kuritegusid. Kitsamas mõistes saab probleemikeskset politseitöö olemust käsitleda analüüsi meetodina ja vahendina, et leida lahendusi korduvatele kuritegevuse probleemidele. Ennetavate vastumeetmete rakendamistesse ühendatakse erasektorid, asutused ja kogukond, kuna nende osavõtt aitab probleemi lahendamisele kaasa. Analoogne tegutsemisstrateegia on seatud eesmärgiks ka Eesti politseis. (Kaasik 2008:29-30) Kogukonnakeskse politseitöö ja probleemikeskse politseitöö käsitlused on erinevad. Kogukonnakeskse politseitöö rõhk läheb kogukonnaga suhete loomisele ja ühiskonna

vajaduste rahuldamisele. Probleemikeskne politseitöö pühendub spetsiifiliste probleemide lahendamisele ja nende põhjuste välja selgitamisele. (Kiehelä, Virta 2000:25)

Kui kogukonnas nähakse probleemi, siis tuleb välja selgitada probleemi tekkepõhjused. Probleemi tuleb mõista erirühmade seisukohalt, tehes põhjalikku ning süstemaatilist analüüsi. Lahendused peavad tulema analüüsi käigus ning kõiki ettepanekuid peab kaaluma eraldi ja koos. Uusi meetodeid tuleb neid kogukonnas rakendada ja hinnata töö protsessi. (Kaasik 2008:30; Hilborn 2007:102-103)

Probleemikeskse politseitöö tuntumad meetodid on SARA, SARA 5 I-d, PAT ehk probleemi analüüsi kolmnurk ja PROCTOR mudelid.

SARA on ingliskeelne akronüüm neljaastmelisest lähenemisest probleemi lahendamisele:

Scanning – probleemi selgitamine ja otsing. Kasutades erinevaid andmebaase.

Analysis – probleemi analüüsimine. Tekkepõhjuste põhjalik uurimine.

Response – probleemile reageerimine ja vastumeede. Koostöö erinevate asutustega ja naabruskonnaga, et probleem saaks parima lahenduse.

Assessment – probleemile antud lahenduse hindamine. Lahenduse ja töö protsessi hindamine, kas see oli piisavalt tõhus ja suutis lahendada probleemi. (Clarke, Eck 2006:5), (Leigh, Read, Tilley 1996:17)

Paul Ekblom, Briti siseministeriumist, on välja toonud järgmised kuritegevuse viis astet ehk SARA 5 I-d (intelligence, intervention, implementation, involvement, impact), mille eesmärk on anda edasi parimaid kogemusi teadmiste kogumisel, süstematiseerimisel ja edastamisel:

1. Kriminaalteave (intelligence) - kuritegevuse probleemide ja nende tagajärgede kohta informatsiooni kogumine ja analüüsimine.
2. Sekkumine (intervention) - probleemi analüüs, mille tulemusel selgitatakse välja meetmed, mida võiks kasutada kuritegevuse tõkestamiseks või blokeerimiseks.
3. Elluviimine (implementation) - vastumeetmete planeerimine teaduslike uurimismeetodite kaudu
4. Kaasamine (involvement) – teiste osaliste nagu firmade, organisatsioonide, asutuste ja indiviidide mobiliseerimine.
5. Mõju ja protsessi hindamine (impact) – mõju tulemused, hindamine, tasuvus, tagasiside ja õpitu. (Clarke, Eck 2006:8)

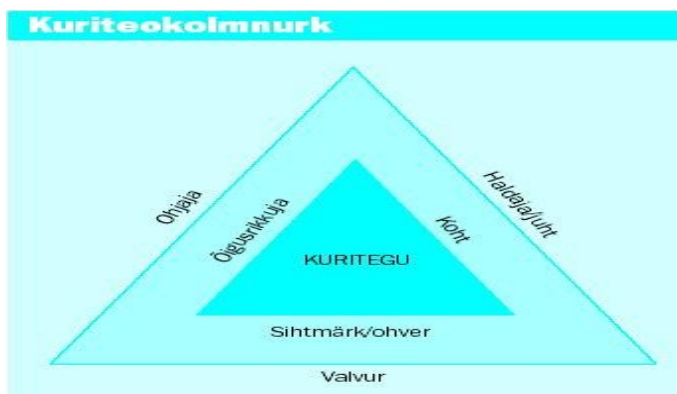
PAT (The Problem Analysis Triangle – probleemi analüüsi kolmnurk) meetod. See meetod tuleneb keskkonnakriminoloogia teoriast – rutiinse tegevuse teooria ehk kuritegu on igapäevase rutiinse tegevuse toode. Kuriteoanalüüsi kolmnurgas tuuakse välja kolm vajalikku komponenti – motiveeritud õigusrikkuja, sobiv objekt/ohver ning koht, kus puudub valvur. Kui need tingimused on täidetud toimub kuritegu. (Clarke, Eck 2006:9; POP Center 05.02.2013)

Probleemi analüüsiks on vajalik, et läbi oleks töötatud suurem hulk andmeid, sealhulgas ka informatsioon ohvri ja asukoha kohta. Tuleb uurida, millised võisid olla kuriteo motiivid. Politseiametnikud peaksid vestlema kohalike ettevõtetega ja asutustega ning kolleegidega, et nad suudaks probleemi tekkepõhjuseid paremini mõista ja leida neile efektiivseid lahendusi. (Leigh et al 1996:18)

Korduvad kolm peamist probleemi:

1. Ahne hundi probleemid - õigusrikkuja on sama, kuid rünnatavad objektid erinevad;
2. Istuva pardi probleemid - sama ohver satub korduvalt erinevate õigusrikkujate sihtmärgiks;
3. Koopa probleemid - sihtmärgid ja õigusrikkujad on erinevad aga koht, kus kuritegu toimub, on sama.

On leitud, et ainult hundi-, pardi- või koopaprobleeme on harva. Üldjuhul on probleemid segunenud ja tuleb uurida, missugune neist domineerib. Antud probleemide analüüsimise ja protsessi käsitlemise hõlbustamiseks lisandub igale elemendile väline kontrollija. Kannatanu jaoks lisandub valvur, õigusrikkujale ohjaja ja asukohale paikkonna juht või haldaja. (Clarke, Eck 2006:9)

Joonis 2. Kuriteokolmnurk (Clarke, Eck 2006:9)

SARA mudelit laiendasid uurimisasutuse juht Tim Read ja professor Nick Tilley nimetades seda PROCTOR (PROblem – probleem, Cause – põhjus, Tactic or Treatment – taktika või menetlus, Output – väljund, Result – tulemus). Antud mudeli eesmärgiks on näidata, et analüüsi on vaja mitmel tasandil ja erinevates vormides ning analüüs peab läbima kogu probleemipõhise politseitegevuse protsessi.

Tabel 1. SARA ja POCTOR mudelid (Kaasik 2008:36)

<i>Scanning</i> [probleemi otsing]	<i>Analysis</i> [analüüs]	<i>Response</i> [vastutegevus]	<i>Assessment</i> [mõju hindamine]	
PROblem [probleem]	Cause [põhjus]	Tactic/Treatment [taktika]	Output [väljund]	Result claimed [soovitav tulemus]
Probleemi tuvastamine. Näiteks: Piirkonnas esinevad narkomaanide surmajuhtumid, mis on tingitud metadooni tarvitamisest	Analüüs e põhjuse leidmine. Näiteks: Retseptiga väljakirjutatud metadooni jõudmine illegaalsele narkoturule	Tegevus, taktika lahendamiseks. Näiteks: Surve avaldamine arstidele muutmaks retsepti andmise praktikat; apteekide mõjutamine korraldama kontrollitud päevaannuse andmist pikemaajaliste asemel igapäevaselt. Retseptiandmise jälgimine ja nõuetele mittevastavate retseptide andjatega tegelemine.	Mõju, väljundi hindamine. Näiteks: Vähenenud metadooni väljakirjutamine üldse - eriti tablettide osas, mis olid peamiselt seotud surmajuhtumitega; suurenenud päevaretseptide osakaal, paranenud apteekide varustus saamaks väljastada päevaannuseid.	Taotletud tulemus. Näiteks: Metadoonist tingitud narko-surmajuhtumite vähenemine alates aastast 1996. Alates 1999. aastast taoliste juhtude mitteesinemine piirkonnas

Probleemikeskse politseitöö meetodeid kasutades peavad piirkonnas töötavad politseinikud kasutama mõistust. Analüüsima väljakutsete ja süütegude kogumeid, leidma probleemidele lahendusi, mitte vaid kiirelt reageerima väljakutsetele. (Kaasik 2008:34)

Kriminaalluurel või teabel põhinev politseitöö võeti kasutusele 1993-ndal aastal Suurbritannias. See meetod vähendab kuritegevust kurjategijate ja kuritegude kohta saadud informatsiooni kogumisel ja analüüsimisel. Eeldatakse, et teatud käitumismudelitega kurjategijad panevad toime kindlat liiki kuritegusid. Keskendutakse nende kurjategijate tabamisele ja eemaldamisele, seeläbi on võimalik kuritegusid vähendada. Oluline on analüüsida ja koguda informatsiooni nii avalikest kui varjatud

allikatest. Kogutud informatsioon läbi settimisprotsessi ning viimistletud andmeid analüüsitakse. Sellise politseitöö meetodi abil avastatakse kriminaalseid võrgustikke ja struktuure. USA-s hakati seda meetodit enam kasutama võitluseks terrorismi vastu peale 11.09.2001 traagilist sündmust. (Wells 2009; Hilborn 2007:117) Luurepõhise politseitöö neli elementi - kurjategija jälgimisele võtmine, süütegude kuumadekohtade jälgimine, omavahel seotud kuritegude ja juhtumite uurimine, süütegude vähendamiseks ennetusmeetmete rakendamine. (Hilborn 2007:117) Kriminaalluure meetod on sarnane probleemikeskse politseitööga: mõlemal meetodil on suur tähtsus andmete kogumisel ja analüüsimisel, kuid kogumise meetodid on erinevad. Probleemikeskse politseitöö pooldajad arvavad, et kriminaalluure meetod on kui tagasimineku. Tegeletakse mineviku juhtumitega, mitte ei ennetata uusi probleeme. (Tilley 2003:1-2)

Katkiste akende printsiibi eesmärgiks on hoida avalikku korda ja takistada piirkonna muutumist suure kuritegevusega rajooniks. See printsiip rajaneb kahel põhimõttel – väikesed õigusrikkumised paisuvad suureks, laastavad kogukonna ning annavad julgust panna toime järjest raskemaid õigusrikkumisi. Järelikult tuleb ennetada probleeme ja koheselt reageerida väikestele õigusrikkumisele. (Clarke, Eck 2006:6) Näiteks mahajäetud majad, mille aknad on kinni löömata kannaks justkui silti „Keegi ei hooli“ ning see annab märku, et selles piirkonnas on ebapiisav sotsiaalne kontroll. Need majad muutuvad peagi kodutute inimeste ööbimiskohtadeks, narkomaanide süstimispaikadeks. (Fiedler, Flaming 2005)

2. POLITSEILISTE TEGEVUSTE JA TAKTIKATEGA ENNETATAVAD ÕIGUSRIKKUMISED

Kesklinna politseijaoskonna teeninduspiirkonnaks on Põhja-Tallinna linnaosa ja Kesklinna linnaosa. Põhja-Tallinn on jagatud kaheks patrullteeninduspiirkonnaks: Kalamaja-Pelgulinn ja Kopli-Pelgurand. Kesklinna linnaosa on jagatud kolmeks teeninduspiirkonnaks: Kadriorg, Vanalinn ja Tallinn-Väike. Vastavalt Põhja prefektuuri 2013. aasta tööplaanile peab prefektuur tagama keskmiselt 38,95% patrulltoimkonna väljapaneku ööpäevas. Kesklinna politseijaoskond peab tagama arvestuslikult 9,08% patrulltoimkonna väljapaneku ööpäevas.

Kesklinna politseijaoskonna territooriumil toimepandavatest õigusrikkumistest domineerivad avaliku korra rikkumised, vargused kauplustest, sõidukitest ja eluruumidest, öörahu rikkumised, liiklusrikkumised, kaklused ja peretülid. Analoogsete õigusrikkumiste ennetamiseks toob autor eraldi välja Kesklinna politseijaoskonna patrullide teeninduspiirkondade eripära. Kirjeldab probleemsemaid kohti, seal toimepandavaid süütegusid ja pakub võimalikke lahendusi õigusrikkumiste ennetamiseks. Probleemsemate piirkondade kaardistamisel lähtub autor ALIS andmebaasi kuumuskohtadest ja patrullide väljapaneku mudeli prognoosist, juhtidega läbiviidud intervjuudest, küsitluse põhisest analüüsist ning oma viie aastasest töökogemusest.

Põhja-Tallinna piirkonna eripära ja sagedasemad õigusrikkumised

Põhja-Tallinna territoorium on 15,16 km², moodustades 9,5% kogu Tallinna linna territooriumist. Linnaosa registreeritud elanike arv on 2011. aasta seisuga 56 346. Piirkonnas on 68 eri rahvuse esindajat, kellest kõige enam venelasi. Põhja-Tallinna territooriumil tegutseb 18 koolieelset munitsipaalasteasutust (üks lastesõim, 17 lasteaeda), üheksa üldhariduskooli, neli kutseõppeasutust ning viis rakenduskõrgkooli, kultuuriasutusi on kokku üheksa. Transpordisõlmedest asub piirkonnas Balti jaam ehk rongijaam. Erinevaid tervishoiuteenuseid pakuvad linnaosas AS Lääne-Tallinna Keskhaigla allüksused (Naistekliinik/Pelgulinna Sünnitusmaja, Tallinna Psühhiaatriaiaigla, Nakkuskeskus, Aidsi Tugikeskus jt). Ajalooväärtusega objekte on

piirkonnas kolm: Patarei merekindlus – vanglakompleks, Tallinna Lennusadam ja Tallinna Linnahall. Põhja-Tallinna linnaosa omapäraks on merelähedus ja pikk rannajoon, piirkonnas asub 11 sadamat ja kaks supelranda (Stroomi rand ja Pikakari rand) ning Paljassaare linnukaitse ala. Tööstusettevõtetest suurim on BLRT Grupp. Samuti on selles piirkonnas suurel hulgal ühiselamu tüüpi maju ja sotsiaalmaju, Tallinna Kainestusmaja, kaks kodutute varjupaika ning supiköögid.

Põhja-Tallinna linnaosa moodustavad kolm erineva kultuurilise ja sotsiaalse taustaga piirkonda: Kalamaja, Pelgulinn ning Kopli. Põhja-Tallinn on jagatud kaheks patrullteeninduspiirkonnaks: Kalamaja-Pelgulinn ja Kopli-Pelgurand. (Põhja-Tallinna arengukava 02.02.2013)

Joonis 3. Patrullide väljapaneku mudeli prognoos Põhja-Tallinnas 28.03.2013 kell 08.00 – 28.03.2013 kell 20.00 (allikas ALIS 28.03.2013)

Põhja-Tallinna sagedasemad õigusrikkumised on seotud narkootikumide ja psühhotroopsete ainete ning alkoholi tarvitamisega. Samuti on antud piirkond niinimetatud magalarajoon, mistõttu on ka lähisuhtevägivalla väljakutsete arv suur.

Piirkonnas asub suurel hulgal ühiselamu tüüpi maju ja sotsiaalmaju, näiteks: Sõle 18, Sõle 48, Sõle 58, Puhangu 8, Puhangu 10, Randla 15, Uus-Maleva 7, Tuulemaa 6, Paljassaare tee 37. Nendes majades on enamasti ühetoalised korterid, mille üür on madal. Korterite elamispinnad on väikesed, kuid tihti peavad sinna mahtuma elama vanemad koos lastega. Eelnimetatud aadressidele on palju väljakutseid peretülidele, mis enamasti lõppevad vägivallaga. Samuti elab nendel aadressidel kriminogeense taustaga isikuid, näiteks narkomaane, vargaid, kinnipidamisasutustes viibinud isikuid. Autori

arvates on antud probleemile hakatud suuremat tähelepanu pöörama. Lähisuhtevägivallaga seotud juhtumid on võetud fookusesse ning nendega tegeletakse süvitsi.

Probleemiks on ka Kopli piirkonna mahajäetud majad. Aadressidel 1. liin maja 1, 2. liin maja 3, 5.liin maja 3 ja Kaevuri 8 asuvad majad, mis on laudadega kinni löödud. Majadel on sildid, et hoones viibimine keelatud, maja on varisemis- või tuleohtlik, kuid ometi on need majad koduks umbes 15 inimesele. Majadesse elama asunud inimesed varastavad elektrit, tarvitavad uimasteid ja on kriminogeense taustaga.

Autori arvates peaks avaldama rohkem survet majade omanikele ja linnaosavalitsus peaks laskma varisemisohtlikud majad lammutada. Praegustele elanikele tuleks pakkuda sotsiaalkorterit või ööbimiskohta varjupaigas.

Antud piirkonnas tegutseb väga palju narkodiilereid. Probleemne koht on seal, kus tegutseb aktiivne narkodiiler. (infra Peeter Puio intervjuu) Uue doosi saamiseks on narkomaanil vaja raha. Sõltuvuses narkomaan enamjaolt tööl ei käi ning on majanduslikult kindlustamata, raha saamise eesmärgil pannakse toime vargusi ja röövimisi. Näitena toob autor välja Telliskivi tänava, kus viimase poole aasta jooksul on enim toimunud varavastaseid süütegusid ning kehavigastused on enamasti tekitatud terariistaga. Samuti on enamus kauplustes kinnipeetud varguskahtlusega isikud narkomaanid. Nad varastavad poest kaupa, et see hiljem narkoaine saamise eesmärgil odavamalt ja kiirelt edasi müüa.

Tihti peale süstemaatilised narkootilise aine tarvitajad ei vali kohta, kus süstida ning teevad seda - avalikes kohtades. Näiteks: avalikud wc-d, koolide- ja lasteaedade hoovid, kaupluste ümbrused, busside ootepaviljonid, majade trepikojad. Pärast süstimist jääb narkomaanist maha ilma kaitsekorgita kasutatud süstal, mis on ohtlik teistele isikutele, kuna narkomaanid kannavad erinevaid haigusi. Üheks probleemseks kohaks on Treiali ja 5.liini vaheline tihnik, kus tarvitatakse tihti narkootilist ainet. Tihnikus saab aine tarvitaja segamatult tegutseda, koht on kõrvaline ning ligi pääseb ainult jalgsi. Seetõttu seal üledoosi saanud narkomaanid enamasti ka surevad, kuna abi ei jõua nendeni õigeaegselt.

Autori arvates oleks probleemi lahenduseks see, kui politsei kasutaks antud kohas sagedamini agressiivse patrullimise vormi. Samuti peaks riik karmistama karistusi seoses narkootilise aine tarvitamise, omamise ja müümisega. Pikemas perspektiivis tuleks probleemi lahendamiseks korduvalt narkootilise aine tarvitamisega seoses politsei

poolt tabatud isikuid rohkem saata riigi kulul sundravile või taotleda neile aresti.

Sagedasemad alkoholi tarvitamisest tingitud õigusrikkumised antud piirkonnas on seotud kodutute inimestega. Enamus varjupaikasad asuvad Põhja-Tallinna piirkonnas, seetõttu on antud rajoonis ka kodutute arv kõige suurem. Piirkonnas alkoholi tarvitamisega seotud sagedasemad väljakutsed on varjupaikade ja supiköökidete juurde. Seal lamavad väga joobes ja ennast täis roojanud isikud, kelle ümber ja taskus võib leida suuvee ja odekolonnide pudeleid. Samuti on probleemne koht Sirbi trammipeatus Kopli tänaval ja Balti jaam, kus pidevalt joobes kodutud lamavad. See on ohtlik, kuna joobes olekus isik ei taju kohta ega aega ning tugevate koordinatsioonihäirete tõttu võib sattuda liiklusõnnetusse. Sellises olekus isikud ei ole võimelised vastupanu osutama ning satuvad ka ise tihti vägivalla ohvriks.

Antud probleem on kestnud pikka aega ning sellele lahenduse leidmine on keeruline. Autori arvates oleks probleemi üheks lahenduseks suuvee ja odekolonnide müümise keeld kioskites, kuna antud tooted sisaldavad alkoholi ja on võrreldes poes müüdavate alkoholsete jookidega odavad. Samuti oleks üheks lahenduseks igasse Tallinna linnaossa suurema kodutute varjupaiga rajamine, mis vähendaks kodutute hulka Põhja-Tallinna piirkonnas. Teiseks lahenduseks oleks ka praegustes varjupaikades elamistingimuste parandamine. Kodutute sõnade kohaselt ei taha nad halbade tingimuste (kirbud, lutikad, täid) tõttu olemasolevates varjupaikades ööbida. Kodutud on muutunud väga nahaalseks, nad viskavad pikali ning helistavad oma mobiiltelefoniga häirekeskusesse või politsei juhtimiskeskusesse. Isikud on teadlikud, et kui nad on joobes, siis kodutute varjupaika nad ei pääse ning politsei viib nad kainestusmajja, kus on paremad tingimused. Praeguseks on kainestusmajjas loodud ideaalsed tingimused. Enne kainenemist võimaldatakse arstiabi ning pärast kaineks saamist antakse selga puhtad riided ja vajadusel saab ka ennast pesta. Samuti ei järgne mingeid sanktsioone. Autori arvates tuleb tänavapildi parandamiseks karmistada varjupaikade ja ka kainestusmaja reegleid. Samuti võiksid sotsiaaltöötajad rohkem tegeleda tänaval viibivate kodututega ning riik võiks luua programmi, mille käigus saaks pakkuda neile võimalust teha tasustatud tööd. Autori arvamus on kujundatud kodututega vestlemisel saadud informatsioonist, kus enamus neist on väitnud, et nad soovivad tööd teha, kuid keegi neid tööle ei võta. Kodutuid inimesi tuleks saata sundravile, kui nad põevad nakkushaigusi. Näitena võib autor tuua välja olukorra, kui sügelisi põdev kodutu istus pidevalt alkoholijoobes olekus söögikohas, kus käis palju

turiste ja tavakodanikke. Samuti sõitis antud kodutu pidevalt ühistranspordiga. See on ohtlik, kuna nakkushaigused levivad väga kiiresti. Isikut transporditi pidevalt kainestusmajja, kuid tema sundravile saatmiseks midagi ette ei võetud, kuigi probleemile pöörati politseinike poolt pidevalt tähelepanu.

Põhja-Tallinna linnaosa üldine liikluspilt on paranenud, kuid probleemiks on narko- ja alkoholijoobes mootorsõiduki juhid. Autori arvates peaks liikluspolitsei korraldama antud piirkonnas rohkem sihtsuunitlusega politseioperatsioone.

Kesklinna piirkonna eripära ja sagedasemad õigusrikkumised

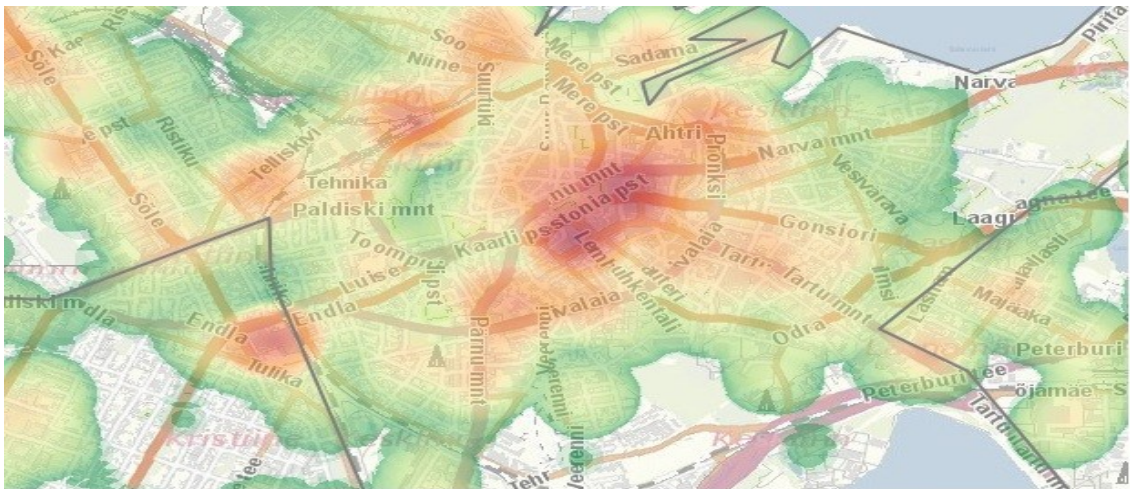
Tallinna Kesklinn asub 30,6 km² suurusel alal ning siin elab 2010-nda aasta seisuga 49 454 elanikku. Koolieelseid munitsipaallasteasutusi on Tallinna Kesklinna piirkonnas 31 ja üldhariduskoole 20. Kesklinna piirkonnas asuvad mitmed avalik – õiguslikud ja eraõiguslikud ülikoolid ning rakenduskõrgkoolid.

Tallinna Vanalinn on UNESCO Maailmapärandi nimekirjas kui ajaloolis-arhitektuuriliselt ja –kultuurilooliselt unikaalne asum. Südalinn on äri- ja kaubandustegevuse keskuseks. Südalinnast saavad alguse riikliku tähtsusega magistraalid – Narva, Tartu ja Pärnu maantee. Samuti on siin riigi- ja linnavalitsuse asutusi ning meelelahutus-, kultuuri- ja majutusasutusi, mis on samuti koondunud Tallinna südalinna. Kadrioru piirkonnas asuvad Eesti Raadio ja Eesti Televisiooni hoonekompleksid ning Kadrioru staadion. Tallinn-Väikse piirkonnas asub Tallinna Vangla, mitmed tööstusettevõtted. Tallinn-Väike piirkonnas asub Eesti uusim jalgpallistaadion A.Le Coq Arena, mis on rahvusvahelistele nõuetele vastav ja kus toimuvad jalgpallitreeningud ning Eestisesed ja rahvusvahelised jalgpallivõistlused. Tallinna Kesklinna linnaosa ettevõtlussektorid on peamiselt majutus- ja turismiteenuste osutamine, toitlustusteenuste osutamine, ärijuhtimine ja –nõustamine, jaekaubandus ning teenindus. (Kesklinna arengukava 02.02.2013)

Kesklinna piirkonnas asub -kõige rohkem riikliku tähtsusega objekte nagu Kadrioru loss, Vabariigi Valitsus, Riigikogu, enamus ministeeriumeid. Transpordisõlmedest on siin piirkonnas Tallinna Lennujaam, Tallinna Bussijaam ja Tallinna Reisisadam. Samuti kuulub Kesklinna piirkonna juurde Aegna saar, mis asub Tallinnast 14km kaugusel Tallinna lahe kirdeküljel.

Kesklinna piirkond jaguneb kolmeks patrullteeninduspiirkonnaks: Vanalinn, Kadrioru

ja Tallinn-Väike.

Joonis 4. Patrullide väljapaneku mudeli prognoos Keskklinnas 28.03.2013 kell 08.00 – 28.03.2013 kell 20.00 (allikas ALIS 28.03.2013)

Vanalinna piirkonnas asub kõige rohkem meelelahutusasutusi, mis on avatud varajaste hommikutundideni. Kõige probleemsem koht on Suur-Karja tänav, kus väikesel tänavalõigul asub palju erinevaid baare ja pubisid. Suitsetatakse, tarvitatakse alkoholi ja lärmatakse tänaval. Samuti muutuvad inimesed liigsest alkoholi tarvitamisest agressiivseks ning tekivad tülid, mis arenevad edasi massikaklusteks. Selle tõttu saab politsei sinna ka palju väljakutseid. (infra Uudo Sepa intervjuu)

Probleemsemateks kohtadeks, kus on palju öörahu rikkumisi on ka Roheline turg ning suvel avatud väliterrassid. Inimesed istuvad väljas, tarvitavad alkoholi, suitsetavad ja lärmavad. See häirib Vanalinnas elavate inimeste öörahu.

Autori arvates peaks antud probleemi lahendamisel kasutama probleemile orienteeritud ja strateegilist politseitegevust. See tähendab, et patrullid peaksid pidevalt seisma ja suunama oma jõud Suur-Karja tänavale, nende kohalolek rahustab inimesi ja hoiab ära kaklusi. Kuna politseijõududel on nädalavahetusel palju tööd, siis oleks lahenduseks ka see, kui abipolitseinike jalgsi patrull patrulliks kella 00.00-04.00-ni Suur-Karja tänaval. Autor näeb ühe lahendusena seda, et politsei teeb koostööd elanikkonnaga ning kohaliku omavalitsusega, kes teeb ettekirjutusi ettevõtetele. (infra Uudo Sepa intervjuu)

Autori arvates lahendaks probleemi ka see, kui Vanalinna lõbustusasutused suletaks kell 03.00. Kellaaja piirang vähendaks kaklusi, inimeste alkoholijoobe aste oleks madalam ning sealne elanikkond saaks öösiti rahulikumalt magada.

Tallinna Vanalinnas pannakse toime palju vargusi. Vanalinnas liigub palju rahvast,

tähelepanu on hajutatud ning see on ideaalne keskkond taskuvarastele. Enamjaolt on varguse ohvriteks turistid, kuna nad ei oska võõras riigis ohte hinnata samamoodi, kui kohalikud elanikud. Siin tuleks kasutada probleemile orienteeritud politseitöö meetodit. Peaks kasutama analüüsimiseks kuriteokolmnurka. Autori arvates on Vanalinnas tegemist üldjuhul nn Ahne hundi probleemiga, kus sündmuskoht on sama, õigusrikkuja on sama, aga objekt ehk kannatanu on erinev. Vanalinnas tegutseb juba meediast tuttav taskuvaraste punt, aga neid on oste teolt raske tabada, kuna vargusskeem on neil kavalalt väljatöötatud. Sellele probleemile peaks leidma lahenduse analüüsi teel, samuti võiks teha rohkem ennetustööd sadamates, bussijaamas, lennujaamas, et saavad turistid oleks teadlikumad neid varitsevatest ohtudest ning, et nad oma asju hoolikamalt hoiaksid. Linnaekskursioone läbiviivad giidid peaksid enne ekskursiooni alustamist hoiatama turiste taskuvaraste eest.

Samuti põhjustavad Vanalinnas politseile väljakutseid kerjused, kes agressiivselt kerjavad turistidelt ja kohalikelt elanikelt raha. Avaldajad lahkuvad kohapealt ning kerjustel tekib karistamatuse tunne. Autori arvates laheneks probleem siis, kui juhtimiskeskus paluks avaldajal koha peale jääda ning oodata ära politsei, et tunnistusi anda. Vastasel korral ei saa politsei sanktsioone rakendada ja kerjused Vanalinnast kuhugi ei kao.

Samuti on Vanalinna teeninduspiirkonnas probleemsemateks kohtadeks kaubanduskeskused nagu Solarise- ja Viru keskused. Seal kogunevad alaealised, kes on turvakodudest jooksus, koolis ei käi ning veedavad oma vaba aja seal istudes. Autori arvates peaks kaubanduskeskustes tõhustama noorsoopolitsei jalgsi patrulli ning pidama läbirääkimisi turvatöötajatega koostöö edendamiseks. Samuti peaks kohalik omavalitsus leidma noortele tasuta vaba aja veetmise võimalusi Vanalinna piirkonnas.

Probleemiks Vanalinna piirkonnas on asotsiaalse taustaga inimesed, kes korjavad baaride ümbert topsidesse jäänud alkoholi, taarat ning joovad ennast purju, lamavad tänavatel ning on ennast täis roojanud. See rikub ühiskondlikku moraalitunnet ja solvab inimväärikust. Autori arvates peaks Vanalinna piirkonnas asotsiaalsete inimestega tegelema Munitsipaalpolitsei, siis jääks politseil rohkem aega tegeleda preventiivse tööga.

Suviti on Vanalinna piirkonnas probleemide allikateks ka pargid, nagu Tammsaare-, Hirve-, Shnelli park ja Musumägi. Nendes kohtades toimuvad tihti avaliku korra rikkumised. Probleemi lahenduseks oleks suunatud patrullimine ning valvekaamerate

paigaldamine parkidesse.

Tallinn-Väikse teeninduspiirkonnas on sagedasemateks õigusrikkumisteks peretülid, joobes alaealised, kehalised väärkohtlemised ja liiklusrikkumised.

Probleemsemateks kohtadeks on ööklubi Tapper aadressiga Pärnu mnt 158G ning Tondi peoruumid aadressiga Kohila 3C. Antud kohtades korraldatakse erapidusid alaealistele, kus nad saavad vabalt tarvitada alkoholi. Alaealine isik, kes tarvitanud alkoholi, ei ole võimeline enda eest seisma ning võib sattuda kergemini kuriteoohvriks. Näitena võib tuua välja seda, et kahe öö jooksul on toimetatud antud peokohtadest kokku 62 joobes alaealist Keslinna politseijaoskonda.

Antud probleemi lahenduseks pakub autor, et noorsoopolitsei peaks uurima rohkem suhtlusportaalide kaudu noortele korraldatavate ürituste informatsiooni ning viima läbi rohkem sihtsuunitlusega politseioperatsioone hilisematel kellaaegadel.

Tallinn-Väikse piirkonnas asub kinnipidamisasutusest vabanenud isikute jaoks rajatud rehabilitatsioonikeskus aadressiga Tondi 26. Seal pakutakse vanglast vabanenutele majutust, kuniks nad on leidnud endale töö- ja elukoha. Väikese pinna peal elavad koos juba vanglas tutvunud isikud, kes tihti üksteise tagant varastavad ning tekivad tülid. Üldjuhul antud aadressile laekuvate väljakutsete sisuks on juba terariistadega tekitatud rasked kehavigastused. Autori arvates peaks antud hoones tõhustama kontrolli seal elavate isikute üle. Kriminaalhooldajad, sotsiaaltöötajad ja politsei peaks omavahel tegema koostööd.

Kadrioru piirkonna probleemsem koht on sadam. A- ja D- terminalis seisvatele laevadele on politseil palju väljakutseid. Näiteks tagaotsitavad isikud, joobes kodanikud, kes on agressiivsed ja lõhuvad laeva inventari. Samuti on sadamas C- kategooria mootorsõidukite parklas olnud palju intsidente seoses kütustevareastega, kus ööjooksul on mitmest mootorsõidukist kütust varastatud. Sadamas tegutsevad ka mustlased, kes üritavad turistidele erinevaid riide- ja olmekaupasid müüa. Mustlased tegutsevad kambaga, pooled pakuvad aktiivselt müügiks erinevaid kaupasid ning ülejäänud püüavad tähelepanuta jäänud rahakotte, mobiiltelefone ning fotoaparaate varastada.

Kadrioru piirkonnas, sadama ligidal, asub palju parklaid, kuhu mootorsõidukite omanikud saavad päevaks või mitmeks parkida oma autod. Antud parklates puudub aga valve ning pimedal ajal on seal kehv valgustus. Paljudesse mootorsõidukitesse murtakse sisse või varastatakse neilt numbrimärgid. Autori arvates peaks olema igas parklas

teadetetahvel, kus oleks õpetussõnad selle kohta, kuidas oma vara kaitsta. Samuti hoiatussildid, et nad ise ei satuks varguseohvriks. Parklatesse peaks paigaldama korraliku valgustuse ning tasustatud parklates võiks töötada valvur.

Probleemi lahendamiseks sadamas peaks autori arvates kasutama probleemile orienteeritud politseitegevust. Kasutama erinevaid analüüsi mudeleid, et leida sellele probleemile lahendus.

Kadrioru piirkonna probleemiks on ka maha jäetud majad ja kodutud inimesed, kes nendes elavad. Probleemsemad aadressid on Köleri 6, Bensiini 6, Koidula 23, Lootsi 8 garaažiboksid. Kodutud kolivad omavoliliselt nimetatud aadressidele elama, roojavad ümbrust, tekitavad tulekahjusid.

Selle probleemi peaks lahendama kogukond koostöös linnavalitsuse ja politseiga. Linnavalitsus peaks laskma majade omanikel aknad laudadega kinni lüüa ja ukсед sulgeda. Politseil peaks olema informatsioon maha jäetud majadest ning isikutest, kes seal elavad. Kogukond peaks andma politseile teada, kohe kui märkavad piirkonnas mõnda maja, mis hakkab lagunema või kohta, millest keegi ei hooli.

Tallinna Linnahall aadressil Mere pst 20, ööklubi Arena 3 aadressil Sadama 6 ja kohvik Huba aadressil Vesivärava 7 - on alaealiste peokohad Kadrioru piirkonnas. Tihti toimub nimetatud aadressidel erapidusid või pidusid, mis on piiranguga 12 pluss. Need kohad tekitavad probleeme, kuna alaealiste eest ei vastuta keegi, nad tegutsevad omapäi. Tihti laekub nendelt aadressidelt väljakutseid, kus kiirabi peab viima isiku haiglasse maoloputusele või on toimunud kaklused. Suunatud patrullimine ja noorsoopolitsei sihtsuunitlusega politseioperatsioonid aitaks neid probleeme.

Tallinna Kesklinna piirkonna sagedasemad rikkumised on liiklusrikkumised. Enamasti keelava fooritule eiramine ja narko- või alkoholijoobes mootorsõiduki juhtimine. Samuti on suureks probleemiks narkootiliste- või psühhotroopsete ainete tarvitamine. Kesklinna piirkonnas, kasutatakse ja manustatakse teistele enamasti narkootilist ainet, GHB ehk korgijooki. Klubides valatakse seda tütarlaste poolt valveta jäetud jookide sisse ning hiljem joobes tüdrukut kuritarvitatakse. Samuti tarvitatakse korgijooki mootorsõidukit juhtides ja enamus kordadel on mootorsõiduki juhil ka narkootiline aine pudeliga kaasas.

Autori arvates aitaks liiklusrikkumisi vähendada see, kui Kesklinna politseijaoskond moodustaks kaks kuni kolm liikluspatrulli, kelle ülesandeks oleks tegeleda

liiklusrikkumistega, liikluse reguleerimisega ning muude liiklusalaste probleemidega. Liikluspatrullide moodustamine vähendaks tavapatrulli koormust ning neil jääks aega tegeleda ennetava tööga. Narkootiliste- ja psühhotroopsete ainete omamise ning tarvitamise probleemi aitaks lahendada see, kui väikese koguse narkootilise aine omamise eest, saaks isikule määrata rangema karistuse. Tuleb koolitada meelelahutusasutuste turvatöötajaid selgitamaks, millised narkootilised ained on liikvel ja millised on joobe tunnused. Samuti võiks asutus panna sisenemiskeelu narkootilise aine ööklubisse/baari/pubisse sissetoojale.

Tasakaal ennetava ja reageeriva tegevuse vahel

Politsei peab süütegusid ennetama, avastama ja lahendama. Politsei ennetamismeetmed on sotsiaalsed ja kasvatuslikud, olustikulised ja tagajärgede kõrvaldamise meetmed. Sotsiaalne ja kasvatuslik preventioon püüab mõjutada kuritegevuse põhjusi. Olustikuline ehk situatsioonipreventioon vähendab kuriteole ahvatlevate olukordade tekkimist. Tagajärgede kõrvaldamise meetmed on õiguskorra kaitseks ja korduvrikkumiste toimepanemise ärahoidmiseks. (Kiehelä, Virta 2000:18; Korrakaitseeadus 23.02.2011)

Keslinna politseijaoskonnas on tööl neli patrullvahetust, kes töötavad graafikuga: kaks päeva tööl, kaks ööd tööl ja neli päeva vaba. Igal vahetusel on oma välijuht. Argipäeviti on paigutuses väljas neli autopatrulli ja viiendana välijuht. See tähendab, et Vanalinna piirkonda ja Kadrioru piirkonda teenindab üks autopatrull. Piiratud ressursside tingimustes jõude juurde ei tule, töökoormus aga kasvab ning töö tuleb ära teha vähema patrullide koosseisuga. Väljakutseid on palju, patrull saab kutse ja reageerib, seega patrullpolitseinikud tegelevad enamasti vaid reageeriva ehk repressiivse tegevusega. (infra Inno Šits, Uudo Sepa intervjuu). Ennetavaks tegevuseks ei jää aega.

Nädalavahetustel on paigutuses viis autopatrulli, välijuht ja märulipolitseipatrullid. Jõude on nädalavahetusel küll rohkem, aga samuti on ka tööd palju. Väljakutsed on probleemsemad, nende lahendamine ja paberite täitmine võtab kaua aega.

Samuti on olemas patrullide hindamistabel, kus kõige enam annavad punkte liiklusprotokollid. Seega väljakutsetest vabal ajal üritavad patrullid vormistada liiklusrikkumisi, mis muidugi on hea, aga kõik muud ennetamist vajavad olukorrad jäävad tähelepanuta.

Probleemiks on ka see, et patrullpolitseinikud on demotiveeritud ja mandunud. (Mis 05.11.2012) Demotiveerimine on tingitud sellest, et ametnikud ei ole rahul oma palganumbriga. Samuti puuduvad kindlad paarilised, ressursi puudumise tõttu on tihti patrullpaarid lahku tõstetud. See aga pärsib töötulemusi, kuna oma paarilisega on kujunenud välja usaldus, kindel taktika ja tööviis. Uue paarilisega töötamine nõuab harjumist ning töötaktika väljakujunemist. Tihti pannakse politseiametnike kõrvale patrullima abipolitseinikud. Abipolitseinikuga patrullides peab ametnik rohkem tööd tegema, abipolitseinikul puuduvad menetlusõigused ning samuti ei vastuta ta tehtud otsuste eest. Hiljuti politseikooli lõpetanud või teenistusse astunud entusiastlike politseiametnike arengut pärsivad aga mõned kogenud ja pikema tööstaaziga kolleegid, kes on mandunud ja laisad. Nad pidurdavad noorte ametnike innukust ning kannavad oma passiivsust üle paarilisele. Antud olukorrast tingituna võibki kohata tänavapildis patrullpolitseinike, kes on hoolimatud, laisad ning ei taha ega viitsi tegeleda ennetustööga. Oodatakse kuskil vaikselt tänaval väljakutseid, aga oma initsiatiivi töö tegemisel nad ei näita.

Autori arvates paraneks olukord, kui oleks rohkem patrulle ja igal patrullpolitseinikul oma kindel paariline. Vahetuste kaupa saaks liigitada, millise ennetava tööga keegi tegeleb. Näiteks üks vahetus tegeleks narkootilise aine tarvitajatega. Patrull kontrolliks Kopli ühiselamu tüüpi maju, lõbustusasutusi, vestleks nii tarvitajate, kui ka riskigrupiga ning suunaks politseijõud piirkondadesse, kus tegutseb aktiivne narkodiiler. Teine vahetus tegeleks vanalinnas ja sadamas taskuvarastega, kasutaks probleemile orienteeritud politseitöö meetodeid ja analüüsi tulemusena leiaks lahendusi.

Autori arvates peaks parandama ka patrullpolitseinike ja piirkonnapolitseinike omavahelist koostööd, samuti peaks arendama koostööd kriminaalpolitseiga. Informatsiooni liikumine peaks olema kiire. Koostööna leitakse erinevatele probleemidele lahendusi, suunatakse üksteist kohtadesse, kus on vaja tegeleda ennetava tööga.

3. LÄHTUMINE ANALÜÜSIPÕHISEST UURINGUST

Lõputöö autor esitas Politsei- ja Piirivalveametile taotluse saamaks luba politsei kasutuses olevate andmebaaside kasutamiseks, politseiametnike intervjuerimiseks ja uuringu läbiviimiseks. 27.03.2013 anti lõputöö autorile luba, mille registreerimise number on 1.1-14/240-4.

Selgitamaks välja Kesklinna politseijaoskonna korrakaitseametnike seisukohti ning teadlikkust erinevatest proaktiivsetest ja süüteoennetusele suunatud politseitöö meetoditest, on käesoleva töö käigus läbi viidud mitmed uuringud.

Lõputöö uuringu läbiviimiseks kasutati kahte meetodit:

1. Intervjuud;
2. Ankeetküsitlus.

Neid meetodeid kasutati järgmiste sihtgruppidega:

- Intervjuud Kesklinna konstaablijaoskonna piirkonnavanematega ja patrullteenistuse välijuhiga;
- Patrullis osalevate ametnike ankeetküsitlus.

Intervjuud viidi läbi Kesklinna politseijaoskonna kolme politseiametnikuga. Intervjuu oli struktureeritud ja salvestatud digitaalselt diktofonile ning hiljem kirjutatud teksti kujul ümber. Intervjuude eesmärgiks oli saada andmeid piirkonnavanemate ning välijuhi seisukohtadest. Intervjueeritavate puhul oli tegemist Põhja-Tallinna konstaablijaoskonna piirkonnavanemaga, Kesklinna konstaablijaoskonna piirkonnavanemaga ning välijuhi valikul arvestati töökogemust. Küsimused kõikidele isikutele olid samad ning küsimuste moodustamisel püüti arvestada ankeetküsitluses esitatud küsimusi. See aitab võrrelda patrullpolitseinike ja juhtide seisukohti. Kõikidelt intervjueeritavatelt küsiti enne intervjuu läbiviimist suuline nõusolek intervjuu avaldamiseks, millega kõik nõustusid. Intervjuu oli struktureeritud ja salvestatud digitaalselt diktofonile. Intervjuud viidi läbi ajavahemikul 19.03.- 20.03.2013 Kesklinna politseijaoskonnas.

Ankeetküsitlus viidi läbi kirjalikult novembris 2012 Kesklinna politseijaoskonnas 45 inimese seas. Küsitlused anti välijuhtide kätte, jagamiseks vahetuses töötavatele

patrullpolitseinikele ja piirkonnapolitseinikele. Jagamisel tehti valim. Ankeetküsitlustele vastanute seas on kaks välijuhti, 14 piirkonnapolitseinikku ja 29 patrullpolitseinikku.

Küsimustiku koostamisel kasutas autor kahte tüüpi küsimusi:

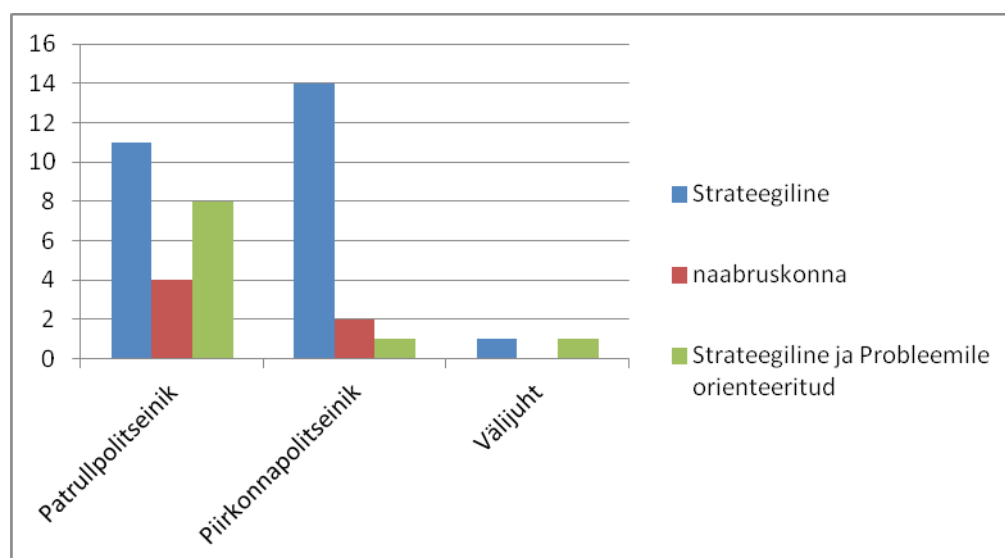
1. Kinnised küsimused, mille puhul tuli valida vastaja arvates sobivaim(ad) valikvastus(ed).
2. Avatud küsimused, mille puhul paluti küsitluse täitjal ise välja kirjutada vastus.

3.1 Uurimustulemused ja nende analüüs

1. Kas Teie arvates on patrullimisega võimalik efektiivselt õigusrikkumisi ennetada?

Küsimustikule vastanutest nõustusid kõik isikud 100%, et patrullimisega on võimalik õigusrikkumisi ennetada. Sama kinnitasid ka intervjueeritavad.

2. Milline kogukonnakeskne politseitöö meetod on Teie arvates kõige tõhusam?

Joonis 5. Tõhusaim kogukonnakeskne politseitöö meetod

Küsimustikule vastanud 29-st patrullpolitseinikust inimese seast 11 olid arvamusel, et kõige tõhusam meetod on strateegiline politseitöö, neli inimest pooldas naabruskonnale suunatud politseitegevust, kaks probleemile orienteeritud politseitegevust. Kaheksa

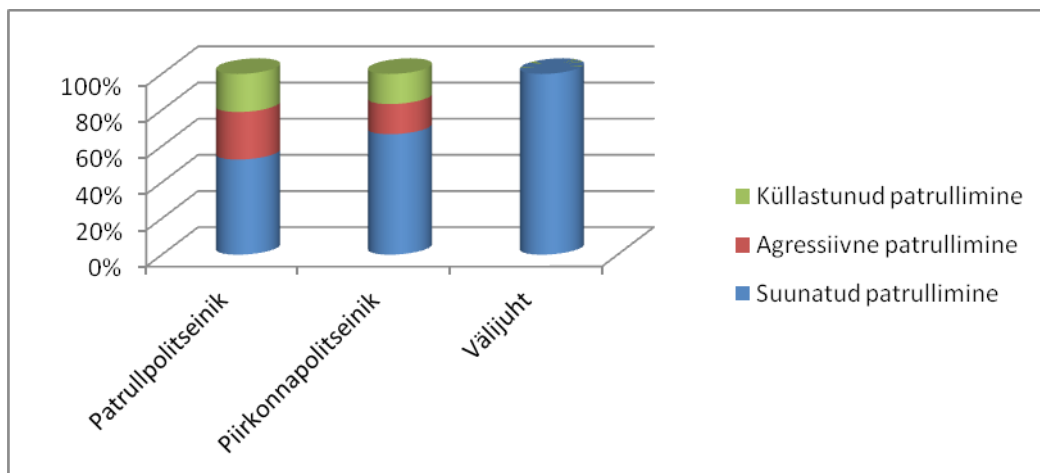
vastajat arvas, et tõhusamad meetodid on strateegiline politseitöö ja probleemile orienteeritud politseitöö ning neli inimest arvas, et kõik meetodid on tõhusad.

Küsimustikule vastanud 14-st piirkonnapolitseinikust seitse olid arvamusel, et kõige tõhusam meetod on strateegiline politseitöö, kaks inimest pooldas naabruskonnale suunatud politseitegevust, üks probleemile orienteeritud politseitegevust. Üks vastaja arvas, et tõhusamad meetodid on strateegiline politseitöö ja probleemile orienteeritud politseitöö ning kolm inimest arvas, et kõik meetodid on tõhusad.

Välijuhtidest üks pooldas strateegilist politseitööd ning teine probleemile orienteeritud politseitööd. Intervjueeritud välijuht arvas, et kõige tõhusam on naabruskonnale suunatud politseitegevus.

Vastustest selgus, et kõige tõhusam kogukonnakeskne politseitöö meetod on strateegiline politseitöö. 45-st vastajast 19 pooldas täielikult seda varianti ning 15 valis selle meetodi koos teistega.

3. Millisest patrullimise liigist on Teie arvates kõige rohkem kasu õigusrikkumiste ära hoidmiseks, põhjendage oma valikut?

Joonis 6. Kõige kasulikum patrullimiseliik

Patrullpolitseinike seast 10 vastas, et kõige kasulikum on suunatud patrullimine, viis pooldasid agressiivset patrullimist ja neli küllastunud patrullimist. Vastanutest kolm pooldas suunatud ja agressiivset patrullimist, neli suunatud ja küllastunud patrullimist ning kolm vastajat pooldas kõiki patrullimise liike. Üks patrullpolitseinik vastas, et tõhusamad patrullimise liigid on suunatud ja agressiivne patrullimine. Ametnik põhjendas oma valikut: „Elu on näidanud, et agressiivse patrullimisega saame kätte

kahtlusalused ning lahendame probleemid. Suunatud patrullimisega oleme ära hoidnud palju süütegusid ning tabanud tagaotsitavaid.“

Piirkonnapolitseinike seast kaheksa vastas, et kõige kasulikum on suunatud patrullimine, üks pooldas agressiivset patrullimist. Vastanutest kaks pooldas suunatud ja agressiivset patrullimist, kaks suunatud ja küllastunud patrullimist ning üks vastaja pooldas kõiki patrullimise liike.

Välijuhtidest üks pidas kasulikumaks agressiivset ning teine suunatud patrullimist.

Kõige kasulikum patrullimise liik on vastajate arvates suunatud patrullimine. Sellega nõustub ka autor.

4. Kas olete tegelenud naabruskonnale suunatud politseitegevusega?

Patrullpolitseinikest viis on ning 24 vastajat ei ole tegelenud naabruskonnale suunatud politseitegevusega.

Piirkonnapolitseinikest kaheksa on ning kuus vastajat ei ole tegelenud naabruskonnale suunatud politseitegevusega.

Välijuhtidest üks on naabruskonnale suunatud politseitegevusega tegelenud ning teine mitte.

5. Kui vastasite eelmisele küsimusele jah, siis tooge näide?

Patrullpolitseinikest neli olid osalenud naabrivalve projektides, üks ametnik alaealistele suunatud projektis ning üks ametnik arvestades kodanike kaebusi ja õigusrikkumisi patrullib probleemsetes kohtades ning on elanikkonnale nähtav.

Piirkonnapolitseinikest enamus on tegelenud naabrivalve projektidega või korraldanud naabruskonnale teabepäevi. Üks ametnik korraldab Vanalinna seltsiga kokkusaamisi müraprobleemide vähendamiseks. Üks piirkonnapolitseinik patrullib piirkonnas, viib läbi kogukonnale erinevaid kuriteoennetuse ja koduturvalisuse projekte.

6. Kas oled tegelenud probleemile orienteeritud politseitegevusega?

Patrullpolitseinikest 10 ametnikku on tegelenud orienteeritud politseitegevusega ning 19 ei ole; piirkonnapolitseinikest viis ametnikku on tegelenud ja kaheksa ei ole, välijuhtidest üks on tegelenud ning teine ei ole.

7. Lähtuvalt eelmine küsimuse vastuse variandist põhjendage oma valikut? (milline oli kokkupuude, miks probleem ei lahenenud, miks ei ole tegelenud)

Patrullpolitseinikud tõid ühe näitena välja oma välijuhi ja vahetuse - Suur-Karja müra- ja kakkusteprobleemi analüüsimine ja lahenduse otsimine. Teiseks mainiti Balti jaama ümbruse ja Kadrioru piirkonna parklate kontrollimist, sinna pidevalt patrullide suunamist ja ümbruskonnas liikuvate isikute kontrollimist. Näitena oli toodud ka Põhja-Tallinna ja Kesklinna piirkonnas narkojoobe tunnustega isikute kinnipidamine, jaoskonda toimetamine, vormistamine ja kinnipidamine, kuna isik võib jätkuvalt toimepanna süütegusid. Välja toodi ka liikluskäsud, mis on paika pandud analüüsimetodi abil.

Piirkonnapolitseinikud on tegelenud erinevate politseiliste tegevustega probleemsetes piirkondades. Osalenud ümarlaudade vestlustel ning pakkunud omapoolseid lahendusi. Ühe ametniku arvamus: „Müraprobleem Vanalinnas, olen püüdnud otsida sellele lahendusi aga probleem ei lahene, kuna seaduses on nii palju ebakõlasid. Linnavalitsus on passiivne probleemi lahendamise suhtes.“

Välijuhtidest üks on arvamusel, et politseijõudude suunamisega Vanalinnas, Suur-Karja tänavale, vähenevad kohe avaliku korra probleemid. Probleemid aga ei lahene, kuna omavalitsus ei tee koostööd, pubide lahtiolekuajad on liiga pikad ja politseiressursi puudus on suur. Teine välijuht ei ole tegelenud probleemile orienteeritud politseitegevusega, kuna pole piisavalt aega ning ametniku arvates tuleb tegeleda otse probleemi põhjustajaga, sest see on mõjusam.

8. Millele peaksid politseinikud patrullides kõige enam oma töös tähelepanu pöörama?

Patrullpolitseinike arvates peaksid politseinikud patrullides pöörama tähelepanu piirkonna eripäradele: mõnes piirkonnas liiklejatele, teises narkomaanidele. Iga piirkond on individuaalne ning tuleb arvestada piirkonna nn „Kuumuskohtadega“. Arvatakse, et patrullpolitseinik peaks rohkem tähelepanu pöörama inimestega suhtlemisele ning vähem liiklusele. Samuti märgiti ära, et väga oluline on arvestada enda ja oma paarilise ohutust.

Piirkonnapolitseinikud arvavad samuti, et oluline on inimestega korrektne suhtlemine ning neutraalsus. Samas peaks patrullides arvestama ka piirkonna probleemseid kohti ning elanike kaebusi. Üks piirkonnapolitseinik arvab, et tähelepanu peab pöörama ilmastikule, välimusele ning füüsilisele vormile.

Välijuhid arvavad, et keskendumata peab piirkonna põhilistele probleemidele, avalikule

korrale ning ennetamisele.

9. Kas Teie arvates politseinikud patrullides lähtuvad Politsei põhiväärtustest või järgivad enda põhimõtteid?

Valdav osa patrullpolitseinikest olid kindlad, et inimeste enda põhimõtted on kooskõlas Politsei põhiväärtustega ning järgitakse mõlemaid. Mõni üksik arvas, et lähtutakse vaid Politsei põhiväärtusest.

Valdav osa piirkonnapolitseinikest olid kindlad, et ametnikud järgivad enda põhimõtteid. Vastajatest vaid kolm arvas, et arvestatakse mõlemaid.

Välijuhid arvasid, et lähtutakse oma elukogemusest, arvestatakse enda põhimõtteid.

10. Mis on Teie arvates Põhja-Tallinna sagedasemad õigusrikkumised ning kas ja kuidas on neid võimalik ennetada?

Ametnike arvates Põhja-Tallinna sagedasemad rikkumised on vargused, narkomaania, perevägivalda juhtumid, joobes tavakodanikud, kodutud ja joobes juhid. Samal arvamusel olid ka intervjueeritud isikud.

Patrullpolitseinikud pakuvad ennetusmeetoditeks: narkomaanide sundravile suunamist, sotsiaaltöötajate kaasamist peretülisid põhjustavate probleemide lahendamise, suuremate jõudude suunamist tänavale ning sihtsuunitlusega politseioperatsioonide korraldamist.

Piirkonnapolitseinike arvates peaks patrull, olles piirkonnas, kaardistama kuumi kohti. Kogukonnale tuleb näidata oma pidevat kohalolekut. Tihedam peaks olema probleemsetes kohtades patrullimine ja meedia kajastus. Narkojoobes isikud tuleb vormistada ja neile taotleda arestipäevi. Samamoodi tuleks karistada ka alkoholiseaduse rikkumise eest. Informatsioon karistamise kohta liigub ja see hoiab tagasi rikkumiste laialdast levikut.

Välijuhid on veendumusel, et Põhja-Tallinna piirkonna olukord muutub, kui majanduslik olukord paraneb ja inimeste haritus paraneb.

11. Mis on Teie arvates Kesklinna piirkonna sagedasemad rikkumised ning kas ja kuidas on neid võimalik ennetada?

Küsitlusele vastanud ning intervjueeritud ametnike arvates on sagedasemad rikkumised klubidest, baaridest, pubidest kostuv vali muusika, tänaval lärm ja avalikus kohas

alkoholi tarvitajad, kaklused, taskuvargad, alkoholi tarvitavad ja suitsetavad alaealised, narkootilise aine omamine klubides, liiklusrikkumised- eriti joores juhid ja jalakäijad. Kadrioru piirkonnas sisseõrdmised ja vargused autost. Tallinn-Väike piirkonnas peretülid ja alaealiste pidutsemine peokohtades.

Neid rikkumisi on võimalik vastajate arvates ennetada nii: tänaval rohkem nii autopatrulle kui ka jalgsipatrulle. Piirata tuleks lõbustusasutuste lahtioleku aegsid. Pidev süütegude vormistamine ka väikeste rikkumise eest. Pikendada tuleks korrakaitsepolitseiosakonna operatiivtalitsuse ehk niinimetatud julgestuspolitsei märulipatrullide tööaega öisel ajal. Noorsoopolitsei peaks korraldama tihedamini politseioperatsioonide. Õigusrikkumisi saab vähendada aktiivse patrullimisega, rohkem ressursse on vaja suunata probleemsetesse kohtadesse.

12. Kas politseinikud patrullides tegelevad rohkem ennetava või reageeriva tegevusega?

Joonis 7. Tasakaal ennetava ja reageeriva tegevuse vahel

Küsitluse täitnud ametnikest kaks vastas, et patrull tegeleb korraga nii reageeriva, kui ka ennetava tegevusega. 43 vastajat arvasid, et patrull tegeleb hetkel vaid reageeriva tööga.

13. Lähtuvalt eelmisest küsimusest põhjendage oma valikut, miks te nii arvate?

Oma vastuse põhjendamiseks toodi välja erinevaid argumente:

- väljakutseid on palju ja ressursi on vähe ning ei jää aega ennetava tegevusega tegelemiseks;

- politseinikud on alamotiveeritud (väike palk, palju tööd, ressursi vähe, pidev enesetõestamine ja paberite täitmine, ülemuste hoolimatu suhtumine);
- puudub informatsiooni liikumine patrullpolitseinike ja kriminaalpolitseinike vahel, patrull saab alles siis teada, et mõne isikuga või asutusega on probleem, kui ta peab väljakutsele reageerima;
- määratud kindlad seisukohad ja liikluskäskud, kus patrull peab seisma kellaajaliselt;
- politseijõude on liiga vähe ja tegeletakse reageeriva tegevusega, seda teavad ka rikkujad ja inimesed rikuvad seadust, sest neil ei ole hirmu vahele jääda.

14. Kas lähtute patrullimisel analüüsipõhisest uuringust? (ALIS)

Patrullpolitseinikest üheksa lähtub marsruudi valimisel „kuumadest kohtadest“. Kaks vastajat ei ole kursis analüüsipõhise uuringuga. 13 vastajat lähtub marsruudi valimisel oma töökogemusest ja piirkonna eripärast ning kaks ametnikku patrullivad nendes piirkondades, kust on tulnud kõige enam väljakutseid.

Piirkonnapolitseinikest kuus vastajat lähtub „kuumadest kohtadest“, seitse ametnikku arvestab oma töökogemust ja piirkonna eripära ning üks vastaja ei ole kursis analüüsipõhise uuringuga.

Väljuhid arvestavad samuti patrullimisel piirkonna eripära ja oma töökogemust.

3.2 Autoripoolsed järeldused ja ettepanekud

Antud teadustöö uurimusküsimuse vastuseid analüüsides selgus, et paljud ametnikud ei ole kokkupuutunud ega ole teadlikud erinevatest politseitöö meetoditest. Uuringust selgus ka see, et igapäevatoos lähtutakse pigem oma põhimõtetest ja töökogemusest, mitte aga Politsei põhiväärtustest ja analüüsipõhisest uuringust. Toodi välja see, et tänaval tööd tehes peab ametnik olema tolerantne ning panustama aega kodanikega suhtlemisele, samuti pöörati tähelepanu politseiametnike ohutusele ja füüsilisele vormile. Positiivne oli see, et kõik ametnikud teadsid piirkondade probleemiallikaid ja oskasid nimetada korduvaid rikkumisi. Samuti pakuti välja erinevaid lahendusi, millega oleks võimalik süütegusid ennetada. Selgus, et ametnike arvates tegeleb patrull tänaval vaid reageeriva tegevusega ning, ennetustegevuseks ei jää aega, kuna ressursi puudus on

suur ja ametnikud on demotiveeritud.

Ennetustöö tõhustamiseks ja parandamiseks toob autor välja mõned ettepanekud, mis aitaks olukorda paremaks muuta:

1. Vormistada rohkem väiksemaid rikkumisi. Kui toimub korrarikkumine, tuleb inimest koheselt karistada ja mõjutada teda rahatrahviga. Informatsioon karistamise kohta liigub ja see hoiab ära rikkumiste laialdast levikut.
2. Kriminaalpolitsei ja patrullpolitsei vaheline informatsiooni liikumine tuleb muuta efektiivsemaks. Töötulemusi parandaks see, kui oleks tihedam suhtlus ametnike vahel. Patrull teaks, millistele isikutele ja asutustele või piirkondadele rohkem tähelepanu pöörata.
3. Kuumuskohtade kaardistamisele ja ümarlaua vestlustele tuleb kaasata ka välijuhte. Küsitlustest selgus, et piirkonnapolitseinikud ja patrullpolitseinikud teevad tänaval tööd, lähtudes erinevatest põhimõtetest. Probleemidele lahenduste otsimisele, oleks vajalik kaasata ka patrullpolitseinikud, kes piirkondas igapäevaselt töötavad. Nad oskaks pakkuda omapoolseid lahendusi ja pöörata tähelepanu probleemsetele kohtadele.
4. Võimaldada patrullile eriülesanne, et nad saaks teha sihtsuunitlusega tööd. Näiteks Tallinn-Väikse piirkonna patrull läheb Järvevana teele, et mõõta kiirust. Patrull paneb ennast kohale jõudes paika, sätib kiirusmõõteseadme töökorda, alustab mõõtmist ja siis annab juhtimiskeskus talle väljakutse. Patrull peab lahkuma ja ennetav töö jääb tegemata.
5. Ametnike motiveerimine. Juhtide poolt peaks laekuma rohkem tänusõnu tehtud töö eest. Patrull on esimene ja tähtis politseinik sündmuskohal, aga kiita tehtud töö eest saab harva. Regulaarselt tuleb viia läbi arenguvestlusi. Vahetu juht peaks märkama, kui ametnik on mandunud ja töötulemused langevad. Siis tuleks juhi poolt sellele tähelepanu pöörata ning viia läbi vestlus, et innustada ja motiveerida ametnikku. Samuti peaks patrullpolitseinikke ergutama erinevate soodustuste, preemiate, pakettidega.
6. Korraldada regulaarselt õppusi, õppepäevi ja täiendkoolitusi, eesmärgiga tõsta patrullpolitseinike professionaalsust. Tuleb küsida reapolitseinike käest, milliseid koolitusi oleks enim vaja. Koolitused peaksid olema regulaarsed, et tuletada meelde juba õpitut ja omandama uusi teadmisi.
7. Suurendada tänaval töötavate politseiametnike arvu. Igale ametnikule tagada

kindel paariline. Lasta ametnikel teha ületunde ja need tasustada, seeläbi kasvab patrullide väljapanek ning suureneb panus ennetustegevusse.

KOKKUVÕTE

Käesoleva lõputöö eesmärgiks oli uurida, milline on patrullimise ennetusväärus Kesklinna politseijaoskonna teeninduspiirkonnas. Selgitada välja sagedasemad õigusrikkumised ning probleemsemad kohad ning leida olukorrale lahendusi. Lõputöö tegemisel püstitas autor uurimisküsimused ning leidis nendele vastused. Töö teoreetiline osa on pühendatud patrullpolitseiniku töö eripärale ning erinevatele proaktiivsetele politseitöö meetoditele. Teine osa kirjeldab Põhja-Tallinna ja Kesklinna piirkonna eripära ning autor tõi välja tasakaalu ennetava ja reageeriva tegevuse vahel. Lõputöö eesmärgi saavutamiseks kasutas autor kombineeritud uurimismeetodit, mis hõlmas nii kvalitatiivset ja kvantitatiivset uurimist. Intervjuud viidi läbi Kesklinna politseijaoskonna kolme politseiametnikuga. Intervjuu oli struktureeritud ja salvestatud digitaalselt diktofonile. Ankeetküsitluse täitis 29 patrullpolitseinikku, kaks väljuhti ning 14 piirkonnapolitseinikku, kes patrullivad Kesklinna politseijaoskonna territooriumil.

Lähtuvalt uurimustöö eesmärgist püstitas autor hüpoteesi: Põhja prefektuuri Kesklinna politseijaoskonna patrulltegevuse ennetusväärus on madal ja selle põhjuseks on ressursside vähesus ning asjaolu, et politseiametnike teadlikus erinevatest politseitöö mudelitest ja meetoditest on kasin, millest tulenevalt ei osata neid ka oma töös rakendada. Püstitatud hüpotees leidis tõestust ning saavutati ka uurimistöö eesmärk.

Analüüsidest uurimustulemusi, selgus, et kõik küsitlusele vastanud ametnikud olid saja protsendiliselt nõus, et patrullimisega saab süütegusid ennetada. Tõhusam politseitöö meetod on strateegiline politseitöö, kuid võrdväärne on ka probleemile orienteeritud politseitegevus. Väljuhid eelistasid naabruskonnale suunatud politseitegevust, piirkonnavanemad aga on veendumusel, et kõige enam aitavad süütegusid ennetada suunatud ja agressiivne patrullimine.

Uuringust selgus, et küsitlusele vastanute seas oli ametnikke, kes ei ole teadlikud erinevatest politseitöö meetoditest ning puudub oskus uudseid meetodeid oma töös rakendada.

Tõhusamad politseitöömeetodid, mida tuleks Kesklinna politseijaoskonna territooriumil rakendada süütegude ennetamiseks, on suunatud ja agressiivne patrullimine. Politsei

pidev kohalolek kogukonnas, reageerimine pisirikkumistele ja nende vormistamine, sihtsuunitlusega politseioperatsioonide korraldamine. Positiivsena võib välja tuua selle, et kõik ametnikud olid kursis piirkonna eripäraga ning oskasid nimetada probleemsemaid kohti. Pooled ametnikud oma töös lähtuvad siiski analüüsipõhisest uuringust ja Politsei põhiväärtused on kooskõlas nende enda põhimõtetega.

Ennetava ja reageeriva tegevuse vahel puudub tasakaal ning patrullimise ennetusväärtus Keslinna politseijaoskonnas on madal. Nimetati küll erinevaid tõhusaid töömeetodeid, kuid ametnikud nentisid fakti, et ennetava töö jaoks on liiga vähe ressursse. Enamus vastajatest oli arvamusel, et politsei tegeleb hetkel vaid reageeriva tegevusega, kuna väljakutseid on palju ja politseijõude vähe. Ennetava töö tulemusi pärsivad ka politseiametnike enda passiivsus, tüdimus ja vahetuvad paarilised.

Olukorra parandamiseks toob autor välja erinevaid ettepanekuid, kuidas tõhustada ennetusväärtust. Näiteks: vormistada rohkem väiksemaid rikkumisi, patrullpolitseinike ja kriminaalpolitseinike koostööd muuta efektiivsemaks, et infovahetus oleks kiire ja tihe. Kaasata patrulle piirkonna kaardistamisele ning võimaldada patrullidele eriülesandeid, et nad saaks teha ennetavat tööd. Motiveerida ametnikke tööd tegema, premeerida ning innustada neid. Suurendada patrullpolitsei ressursse, korraldada regulaarselt koolitusi.

Kokkuvõtteks saab välja tuua, et uurimustöös esitatud küsimused leidsid vastused ning tulemustele tuginedes on võimalik täiendada politseiametnike teadmisi.

Lõputöö käigus selgitas autor probleemina välja selle, et politseiresse on ennetava töö tegemise jaoks liiga vähe. Samuti on ametnikud demotiveeritud ja teadmised erinevatest politseitöömeetoditest ei ole küllaldased. Autor teeb tööst järelduse, et patrullimisega on võimalik süütegusid ennetada, aga hetkel puudub selleks vaja minev ressurss.

Lõputöö autor tänab kõiki küsitlusele vastajaid, intervjueeritavaid, kes aitasid kaasa lõputöö valmimisele ning samuti tänab autor abi eest juhendajat Veiko Randlaine't.

РЕЗЮМЕ

Целью данной дипломной работы было изучить, каким является значение предупреждения регион обслуживания Кесклиннаского отделения полиции. Выяснить наиболее частые правонарушения, а также проблемные места и найти решения ситуаций. При выполнении данной работы, автор выдвинул гипотезу и нашёл на них ответы. Теоретическая часть работы посвящена особенностям работы патрульного полицейского, а также различным проактивным методам полицейской работы. Вторая часть описывает особенности районов Пыхья-Таллинн и Кесклинн и автор вывел равновесие между профилактической и реагирующие действия.

Для достижения цели дипломной работы автор использовал комбинированный исследовательский метод, который охватывает как качественный так и количественный способ изучения. Опрос был проведён с тремя чиновниками полиции Кесклиннаского отделения полиции. Опрос был структурирован и сохранён в цифровом виде на диктофон. В анкетировании были опрошены 29 патрульных полицейских, два старших смены и 14 участковых, которые патрулируют территорию Кесклиннаского отделения полиции.

Исходя из цели исследовательской работы автор выдвинул гипотезу: значение профилактики патрульной деятельности Кесклиннаского отделения полиции низок и причиной этому малочисленность ресурсов, а также обстоятельство, что знания патрульных полицейских по части различных моделей полицейской работы и методов изначальноны, в следствие чего не получается использовать их в полицейской работе. Выдвинутая гипотеза нашла подтверждение и этим была выполнена цель исследовательской работы.

Анализируя результаты исследования, выяснилось, что все ответившие на вопросы чиновники были на сто процентов согласны, что патрулированием можно предотвратить совершения правонарушений. Более продуктивный метод полицейской работы это стратегическая полицейская работа, однако равноценно и ориентированные полицейские действия. Старшие смены предпочли полицейские действия направленные на окрестности, главы участковых убеждены, что больше

всего помогает предотвратить правонарушения направленное и агрессивное патрулирование.

Из исследования следует, что среди чиновников, ответивших на опрос, были и те, которые были не знакомы с различными методами полицейской работы, а также отсутствовали навыки новейшие методы использовать в своей работе.

Более действенным методом полицейской работы, который следует использовать для предотвращения правонарушений на территории Кесклиннского отделения, является направленное и агрессивное патрулирование. Постоянное присутствие полиции в общественной среде, реагирование на мелкие нарушения и их оформление, организация целенаправленных полицейских операций. Позитивным можно отметить то обстоятельство, что все чиновники были знакомы с особенностями района и сумели назвать проблемные места. Половина чиновников в своей работе исходят всё-таки из аналитических исследований и главные ценности полиции сочетаются с их личными принципами.

Между профилактическими и реагирующими действиями отсутствует равновесие и уровень профилактической ценности в Кесклинновском отделении полиции низок. Всё же были названы различные действенные методы работы, однако чиновники признали тот факт, что для профилактики очень мало ресурсов. Большинство ответивших считали, что полиция в данный момент занимается только реагирующим действием, т.к. вызовов много и полицейских сил мало. Результаты профилактической работы сдерживает пассивность самих же чиновников полиции, замотанность и меняющиеся напарники.

Для улучшения ситуации автор выдвинул различные предложения как исправить значения профилактики. Например: больше оформлять мелкие правонарушения, усилить совместную работу между патрульными и криминальными полицейскими, чтобы обмен информацией был бы быстрым. Привлечь патрули для картографирования района и предоставлять патрулям специальные задания, чтобы они могли осуществлять профилактическую работу. Нужно мотивировать чиновников работать, премировать и вдохновлять. Увеличить ресурсы патрульной службы, регулярно проводить учебные дни.

В заключение можно выделить, что на представленные в исследовательской работе вопросы были найдены ответы и на основании результатов возможно дополнить знания полицейских.

В данной работе автор посчитал проблемой слишком малое количество ресурсов для проведения профилактической работы. В том числе чиновники демотивированы и знания о различных методах работы недостаточны. Автор из работы делает вывод, что патрулированием возможно предотвращать правонарушения, однако в данный момент отсутствует для этого необходимый ресурс.

Автор дипломной работы благодарит ответивших на опрос, т.к. они помогли к созданию этого труда а также автор благодарит за помощь руководителя дипломной работы Вэйко Рандлайне.

VIIDATUD ALLIKATE LOETELU

Alasi, K. Linna kuritegevus: Käsiraamat kohalikule omavalitsusele. Kuressaare: Justiitsministeerium, 2004, lk 10, 18

Alexandersson, L., Järg, R., Kaselo, M., Kiljako, A., Martens P. L. Kuidas ennetada kuritegevust kohaliku omavalitsuse tasandil. Kuressaare: Justiitsministeerium, 2002, lk 19

Anion, L. Politseinike ja nende klientide vaimsest tervisest. Eesti – Rootsi Vaimse Tervise ja Sotsioloogia Instituut, 2005, lk 7-9

Beljajev, R. 2007. Milleks organisatsioonile põhiväärtused?. Direktor, 7(64) välja otsitud 14.03.2013

Chappell A. T. 2008. The Philosophical Versus Actual Adoption of Community Policing: A Case Study. Criminal Justice Review, 34 (5), 7

Clarke, R., V., Eck, J. Probleemikeskseks kriminaalanalüütikuks 55 lihtsa sammuga. Tallinn: Sisekaitseakadeemia, 2006, lk 5, 6, 8, 9

Ellonen, E., Kekomäki, K., Raivola, P., Taiha, H., Väliatalo, T. Eetika ja Politseitöö. Tallinn: Sisekaitseakadeemia kirjastus, 2002. lk 46-48

Fiedler, L. M., Flaming, K. H., 2005. Discovering the impact of Community Policing: The Broken Windows thesis, collective efficacy, and citizens' judgment. Journal of Research in Crime and Delinquency, 42 (147), 156

Graham, J., Bennett, T. Kriminaalpreventsioon Euroopas ja Põhja – Ameerikas. Tallinn: Kriminaalpreventsiooni Nõukogu, 1998, lk 117, 120

Hilborn, J. Ülevaade kuriteoennetuse planeerimisest. Tallinn: Justiitsministeerium, 2007, lk 102-103, 117

Huges, G., Rowe, M. 2007. Neighbourhood policing and community safety: Reseaarching the instabilities of the local governance of crime, disorder and security in contemporary UK. Criminology and Criminal Justice, 7 (4), 312

Kaasik, J. 2008. Kogukonnakeskne politseitöö: Ülevaade teooriast ja praktikast. Tallinn: Sisekaitseakadeemia kirjastus, lk 23-27, 29-30, 34

Kiehelä, H., Virta, S. Lähipolitsei kui lähenemisviis. Tallinn: Sisekaitseakadeemia kirjastus, 2000, lk 18, 25

Korraldusliku tegevuse juhend. Kinnitatud Põhja prefekti 17.veebruari 2010 käskkirjaga nr 27

Korraldusliku tegevuse juhend avaldatud RT I 22.03.2011,4. Riigiteataja kodulehelt <https://www.riigiteataja.ee/akt/122032011004> välja otsitud 10.03.2013

Leigh, A., Read T., Tilley, N. Problem – Oriented Policing Brit Pop. London: Home Office Police Policy Directorante, 1996, lk 17, 18

Menetlusprotsessi selgitused. Politsei ja Piirivalve kodulehelt <http://www.politsei.ee/et/organisatsioon/politsei-ja-piirivalveamet/> välja otsitud 13.02.2013

Miller, L., S., Hess, K., M. Community Policing theory and practice. United States of America: West Publishing Company, 1994, lk 16 – 18, 20, 33, 44, 144

Mis Sind töö juures kõige rohkem motiveerib. Politsei ja Piirivalve intraneti uurimus. <http://ppa-siseveeb.polsise/kysitlused/index.dot> välja otsitud 12.02.2013

Morabito, M. S. 2008. Understanding Community Policing as an Innovation: Patterns of Adoption. *Crime & Delinquency*, 56 (4), 565

Oliver, W., M. Community – Oriented Policing: a systemic approach to policing/2nd ed. New Jersey: Prentice Hall, 2001, lk 80, 88-100, 135, 144

Patrullitegevuse kord. Kinnitatud Politsei – ja Piirivalveameti peadirektori 01.jaanuari 2010 käskkirjaga nr 38. (Muudetud Politsei – ja Piirivalveameti käskkirjaga 30.12.2011 nr 517)

Pille, A. Turvataktika. Tallinn: Eesti Riigikaitse Akadeemia kirjastus, 1994, lk 3-5

Põhja - Tallinna linnaosa arengukava 2011 – 2015. Põhja – Tallinna Valitsus. [http://telliskiviselts.info/sites/default/files/p_tln_arengukava_2011-2015_final\[1\].pdf](http://telliskiviselts.info/sites/default/files/p_tln_arengukava_2011-2015_final[1].pdf) välja otsitud 02.02.2013

Stone, V. Cops Don't Cry: a book of help & hope for police families. Canada: Creative Bound Inc., 1999, lk 106

Tallinna Kesklinna arengukava 2011 – 2015. Kesklinna Valitsus. <http://www.tallinn.ee/g4100s52750> välja otsitud 02.02.2013

The Problem Analysis Triangle. Center for Problem – Oriented Policing. POP Center kodulehelt <http://www.popcenter.org/about/?p=triangle> välja otsitud 05.02.2013

Tilley, N. Problem-Oriented Policing, Intelligence-Led Policing and the National Intelligence Model. Cullompton, Devon: Willan Publishing, 2003 lk 1-2

Wells, R., Ph.D., 2009. INTELLIGENCE-LED POLICING: a new paradigm in law enforcement. Article Sharing, Duplication & Distribution Policy 9 (1), väljaotsitud Public Agency Training Council andmebaasist 11.02.2013

TABELITE JA JOONISTE LOETELU

Joonis 1. Kogukonnale suunatud politseitöö jagunemine	lk 12
Joonis 2. Kuriteokolmnurk	lk 16
Tabel 1. SARA ja POCTOR mudelid	lk 17
Joonis 3. Patrullide väljapaneku mudeli prognoos Põhja-Talinnas	lk 20
Joonis 4. Patrullide väljapaneku mudeli prognoos Kesklinnas	lk 24
Joonis 5. Tõhusaim kogukonnakeskne politseitöö meetod.....	lk 31
Joonis 6. Kõige kasulikum patrullimiseliik	lk 32
Joonis 7. Tasakaal ennetava ja reageeriva tegevuse vahel	lk 36

LISA 1

Kesklinna politseijaoskonna patrulltegevuse ennetusväärtuse uuring

2012

Hea Kesklinna politseijaoskonna töötaja

Olen Maianžely Uutar ja hakkam lõpetama Sisekaitseakadeemia politseikolledžit. Kõrgkooli lõpetamise üheks eelduseks on lõputöö kirjutamine. Lõputöö teemaks on Patrullimise ennetusväärtus Kesklinna politseijaoskonna näitel. Töö kirjutamiseks palun Teie arvamust Kesklinna politseijaoskonna ennetusväärtusest patrullimisest. Loodan Teie vastustest saada siirast ja vahetut tagasisidet. Küsimustik on anonüümne. Teie vastuseid ankeedis näen vaid mina ja ankeetid hävitatakse pärast arvutisse kodeerimist. Lõputöö käigus tehtud analüüs aitab kaasa Kesklinna politseijaoskonna ennetusväärtuse parandamisele ja efektiivsemaks muutmisele.

Lugupidamisega ning siiralt koostööle lootes,

Maianžely Uutar

Küsimustiku täitmisel toimige järgmiselt:

- Valige hetk, kus saate üksinda rahulikult ja süvenenult mõelda
- Proovige anda vastused kõikidele küsimustele ja järgige täpselt juhiseid küsimuse päises
- Igale küsimusele andke ainult üks vastusevariant, kui ei ole märgitud teisiti
- Märkige oma valik ristikesega
- Teie vastuseid analüüsib Maianžely Uutar

- Teadke, et Teie vastus on oluline ja aitab kindlasti kaasa Kesklinna politseijaoskonna arengule!
 - Küsimustikule on aega vastata kuni 01.12.2012. Täidetud küsimustikud tuua kinnises ümbrikus vastavalt töölinile järgnevalt:
1. Välitööd tegevad isikud vastavalt oma välijuhile
 2. Piirkonnapolitseinikud korrapidajale.

KÜSITLUS

Ametikoht :..... Tööstaaž (aastates):

1. Kas Teie arvates on patrullimisega võimalik efektiivselt õigusrikkumisi ennetada?

jah

ei

2. Milline kogukonnakeskne politseitöö meetod on Teie arvates kõige tõhusam, kas ...?

Strateegiline politseitöö (kriminaalse elemendi või sotsiaalse korratuse põhjuse eemaldamine, jõu suunamine konkreetsele probleemile, erinevas vormis patrullimine)

Naabruskonnale suunatud politseitegevus- (naabruskonna kaasamine politseitegevusse, eesmärgiks vähendada kuritegevust ja kuriteohirmu ennetavate kohalike programmide ja projektide kaudu)

Probleemile orienteeritud politseitegevus – (analüüsi meetodina ja vahendina, et saada kuritegevuse korduvatele probleemidele lahendusi)

3. Millisest patrullimise liigist on Teie arvates kõige rohkem kasu õigusrikkumiste ära hoidmiseks, põhjendage oma valikut?

Suunatud patrullimine – väljakutsetest vabal ajal kontrollitakse probleemseid piirkondi, lähtudes analüüsist, elanike kaebustest ja lihtsalt politseinike veendumustest)

Agressiivne patrullimine – tugevdatud politsei surve kindlale kriminaalsele või ühiskondliku korra probleemile (nt kahtlaste isikute kinnipidamine, sõidukite kontroll, erariides patrull, varjatud jälgimine vms)

Küllastatud patrullimine – massiivne jõu näitamine, kaasatud erinevad

pöörama?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

9. Kas Teie arvates politseinikud patrullides lähtuvad Politsei põhiväärtustest või järgivad enda põhimõtteid?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

10. Mis on Teie arvates Põhja – Tallinna sagedasemad õigusrikkumised ning kas ja kuidas neid võimalik ennetada?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

11. Mis on Teie arvates Kesklinna piirkonna sagedasemad õigusrikkumised ning kas ja kuidas on neid võimalik ennetada?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

LISA 2

Intervjuu transkriptsioon

Intervjueeritav: Uudo Sepa, Kesklinna konstaablijaoskonna Kesklinna piirkonnavanem

Intervjueerija: Maianžely Uutar

Koht: Tallinn, Kolde pst 65, Kesklinna politseijaoskond

Läbi viimise aeg: 19.03.2013

Millised on Teie arvates sagedasemad õigusrikkumised ja probleemsemad kohad Kesklinna politseijaoskonna territooriumil?

Probleemsemad kohad on kõik ütleme nõnda nimetatud lõbustusasutused. Ennem sai mainitud seal, kus ütleme on rohkem, kui kolm publi või baari seal tänava peal kokku, mis on ööpäevaringselt ütleme öösel vähemalt kella 05-ni lahti. Siis on ütleme, et nõnda nimetatud diskoteegid ja pluss siis veel ütleme kuni kella 23.00-ni või 22.00-ni vastavalt sellele, kuidas lahti on nõnda nimetatud uhked kaubanduskeskused, mida on kesklinnas on praegu kaks tükki – Solaris ja siis Viru Keskus. Sagedasemad rikkumised ongi siis ütleme avaliku korra rikkumised ja alkoholiseaduse rikkumised, pluss alaealised, kellel on tubakaseadus ja muud asjad. Sellest tulenevalt tulevad need ütleme seal avaliku korra rikkumised, mis siis lähevad üle, siis ütleme juba kuritegudeks, mis on seal ütleme massikaklused ja pekse andmised ja nii edasi ja koti jooksud purjus inimestelt ja nii edasi. Need kõik on omavahel seoses.

Millised on kõige tõhusamad politseitöö meetodid nende õigusrikkumiste ennetamiseks?

Üks asi on see nii-öelda, massiline jõu demonstratsioon, patrullimine ja nii edasi ja nii edasi. Sellega ongi see, et sa viid selle õigusrikkumiste avastamise läve hästi kõrgele, aga samas ta probleemi ei lahenda. Probleemi lahendaks ütleme preventiivne lähendamine ja tegutsemine selle probleemi algallikaga ehk siis ütleme nende probleemsete ööklubide, klubide, pubidega, et nemad hakkaks oma klientidega tegelema oma probleemidega. Need, mis ülejäävad jäävad politseile siis koostöös. Pluss veel siis Kesklinna Kohalik omavalitus, kes peaks vastu tulema sellega, et kui politsei teeb mingi märgukirja, siis nad ei hakka üle küsima, ei hakka täpsustama, lisa tõendeid nõudma. Vaid nad usaldavad politseid, kui politsei ütleb, et see on paha ja seal on sellised,

sellised asjad ja siis ongi lahtiolekuaeg lühendatud, kas tund aega, kaks tundi. Lõpptulemus nagu ikka, kui asjad ei parane, siis võetakse üldse luba ära ja et kohalik omavalitus ei kardaks niiöelda halduskohust. Kui mingi ettevõtte hirmutab kohtuga, siis nemad kohe tõstavad käed üles ja ei liiguta lillegi. Siukest praktikat on hästi palju.

Kas Teie arvates patrullimisega on võimalik süütegusid ennetada? Millist töömeetodit peaks kasutama?

Patrullimisega on võimalik jah süütegusid ennetada. Sõltub muidugi sellest, mida me tahame ennetada. Baaride juures sagedasemaid õigusrikkumisi peaks ennetama agressiivse patrullimisega või suunatud patrullimisega. Konkreetse sihtgrupi suunda on see patrullimine pandud ja konkreetsed rikkumised ja tegevused on siis seal. Seal ei ole vaja vaadata turvavööd vaid ongi liiga uljaks läinud inimesed, kes tänaval alkoholi tarbivad, tubakat tõmbavad ja siis ütleme nende poolset rikkumised. Kindel suund ja agressiivne lähenemine. Lihtsalt patrull, kui ta seal passiivselt kaks tänavat edasi passib, see seal tänaval vanalinnas eriti kedagi ei huvita. Kallatakse õlut ikka edasi ja lärmatakse see ongi see, et peab sekkuma minema. Sekkuma peab mitte julmalt aga agressiivselt.

Kas Teie arvates patrullpolitseinikud tegelevad rohkem ennetava või reageeriva tegevusega?

Tõenäoliselt reageerivaga, sest nädalavahetusel patrulli jõudusid on nii palju nagu neid on väljas, isegi siis kui märul on väljas eriti ta ei aita. Selles suhtes, et 90% patrullidest on kogu aeg hõivatud ütleme siis tagajärgede likvideerimisega ja siis ütleme erinevate jamadele reageerimisega. Ennetavalt ei seisa nad kuskil seal ristmiku peal või siis tänavanurga peal ja ei kutsu inimesi korrale ja ei fikseeri seda, et keegi ei langeks nüüd kuriteo ohvriks. Reegel on lähed sinna Suur – Karja tänavale või mis iganes tänavale, lähed sinna ütleme juba siis, kui on kutse käes või siis ütleme, kui juba näed sõidad mööda juba näed, kuidas rusikad välguvad ja siis reageerid. Ei ole siukest ennetavat tegevust, lihtsalt ei ole siukest ressursi ja aega.

Kui palju oleks vaja Teie arvates Kesklinna politseijaoskonna territooriumil patrulle, et nad jõuaks teenindada kõik väljakutsed ning jääks aega tegeleda kuumuskohtades ennetava tööga?

See on selline küsimus, millele on otseselt raske vastata. Praegu on ütleme viis pluss üks, nädalavahetusel vahest ka kuus pluss ütleme vahest ka märul pluss veel muud patrullid. Siis jääb puudu jõududest. Ma arvan seda, et kui oleks viis pluss viis, ütleme

10 patrulli ma arvan, et ka sellest siis jääks puudu. Puhtalt ongi see, et sa võid panna meeletult ressursi sinna Vanalinna, selleks õhtuks sa hoiad kakluste arvu miinimumi peal või nulli ligidal, aga seda probleemi ta iseenesest ei lahenda. Täna õhtul on sul hunnik jõude väljas ühtegi kaklust sellel Suur – Karja tänaval ei toimu, ühtegi jama ei ole siis sa avastad hunnik rikkumisi. Ütleme siis homme õhtu on täpselt sama asi. Homme õhtu neid jõudusid jälle väljas ei ole või ütleme näiteks ülejärgmine nädalavahetus neid jõude väljas ei ole aga inimesed ikka tulevad. Need, kes saavad karistatud ja noomitud need, kes on õigusekuulekamad rohkem need ei tule sinna laaberdama. Kuna seal käib turiste läbi erinevate linnade, erinevad külalised, siis jääb ikkagi probleem alles. Sa võid panna kümme patrulli küll välja, viis tükki tegelevad väljakutsetega, viis tükki tegelevad seal vanalinnas selle probleemi lahendamisega, aga kas on ressursse, et sellega igapäevaselt tegeleda. Kui oleks igapäev kümme patrulli väljas seal vanalinnas, siis tõenäoliselt laheneks kuskile maani see probleem. Lähtuma peaks probleemsematest aegadest ja probleemsematest kellaaegadest, kui neid väljakutseid on palju, kuritegusid on rohkem, siis paned palju ressursse välja.

LISA 3

Intervjuu transkriptsioon

Intervjueeritav: Inno Šits, Kesklinna politseijaoskonna patrullteenistus, välijuht

Intervjueerija: Maianžely Uutar

Koht: Tallinn, Kolde pst 65, Kesklinna politseijaoskond

Läbi viimise aeg: 20.03.2013

Millised on Teie arvates sagedasemad õigusrikkumised ja probleemsemad kohad Kesklinna politseijaoskonna territooriumil?

Kesklinna piirkonnas on nädalavahetustel vanalinna piirkond, kus on alkoholiga seotud õigusrikkumised, tänavakuriteod, vägivallakuriteod. Põhja – Tallinn, kus on narkootikumidega seotud õigusrikkumised nagu vargused. Oma arvamuses tuginen ka ALIS kuumuskaartidele, mis näitavad väga hästi probleemsemaid kohtasid Tallinna linnas. Muidugi ALIS andmebaas varguste esinemine on ekslik, kuna inimesed avastavad vargusi üldjuhul hommikul siis ALIS kaart näitab seda valet aega.

Millised on kõige tõhusamad politseitöö meetodid nende õigusrikkumiste ennetamiseks?

Kõige tõhusam on kogukonnakeskne politseitöö, et tuleb kogukonda kaasata, tuleb viia läbi ennetavaid tegevusi.

Kas Teie arvates patrullimisega on võimalik süütegusid ennetada? Millist töömeetodit peaks kasutama?

Patrullimisega, kindlasti on võimalik patrullimisega ennetada tänavakuritegevust. Peitekuritegevusi, mis toimuvad korterites ja muljal neid on väga raske ennetada patrullimisega. Patrullimisega saab süütegusid ennetada, kui me lähtume probleemile orienteeritud politseitegevusest. Näiteks, kui vanalinnas on probleemid avaliku korraga, siis tuleb suunata sinna politseijõude. Politseijõud tegeleks nende isikutega, kes rikuvad avalikku korda, lärmavad, tarvitavad alkoholi avalikus kohas.

Kas Teie arvates patrullpolitseinikud tegelevad rohkem ennetava või reageeriva tegevusega?

Patrull tegeleb reageeriva tegevusega. Kuna politseijõude on vähe ja väljakutsetest vaba aega on samuti vähe, siis ennetava tegevusega ei jää patrullil lihtsalt aega tegeleda. Kus

on probleem, siis inimene helistab ja patrull tellitakse kohale. Patrull lahendab olukorra ja lahkub.

Kui palju oleks vaja Teie arvates Kesklinna politseijaoskonna territooriumil patrulle, et nad jõuaks teenindada kõik väljakutsed ning jääks aega tegeleda kuumuskohtades ennetava tööga?

Kesklinna territoorium on jagatud viieks piirkonnaks. Miinimum patrullekipaazide arv peaks olema viis, aga tõenäoliselt ei ole neil võimalik ennetustegevusega tegeleda. Neil jääb aega tegeleda vaid reageeriva tegevusega ehk siis kodaniku kaebusi lahendada, probleeme lahendada, siis kui probleem on juba toimunud. Oleks vaja vähemalt topelt, et siis kümme patrulli, et oleks võimalik tegeleda ennetava tegevusega. Patrulli kohal oleks piirkonnas kindlasti rahustaks seda piirkonda ja avalikult ei panda toime nii palju õigusrikkumisi.

LISA 4

Intervjuu transkriptsioon

Intervjueeritav: Peeter Puio, Kesklinna konstaablijaoskonna Põhja – Tallinna piirkonnavanem

Intervjueerija: Maianžely Uutar

Koht: Tallinn, Kolde pst 65, Kesklinna politseijaoskond

Läbi viimise aeg: 20.03.2013

Millised on Teie arvates sagedasemad õigusrikkumised ja probleemsemad kohad Kesklinna politseijaoskonna territooriumil?

Kõige suuremad ja sagedasemad rikkumised on meil alkoholi tarvitamine ja alkoholijoobes viimine avalikus kohas, narkootikumide tarvitamine ja siis nende müük. Probleemsemad kohad sõltuvad sellest, kus ei ole narkodiiler kinni pandud ja see koht ongi suur probleemne koht. Pannakse diiler kinni siis on selles piirkonnas jälle natuke aega rahu ja hakkab teises kohas jälle see probleem suurenema. See on siukene, siin müüakse iga nurga peal narkootikume sõltub, kus on aktiivne diiler, seal on meil probleem. Alkoholiga on see, et kus on meil vaba aja veetmise kohad. Põhja – Tallinnas näiteks on nende baaride ümbrused ja siis on ka muidugi suvisel ajal meil see Stroomi rand.

Millised on kõige tõhusamad politseitöö meetodid nende õigusrikkumiste ennetamiseks?

Kõige tõhusamad töömeetodid on see, kui antud piirkonnas tehakse kindlaks sagedasemad õigusrikkumised, mis seal on ja siis suunatakse oma tööjõud nende õigusrikkumiste vähendamisele. Patrullitakse, vormistatakse pisirikumisi ja nii edasi ja kõikidele pisikestele asjadele reageeritakse, kas siis sõnaga või kirjalikult. See on juba iga inimese enda asi, kuidas ta reageerib aga peaasi, et reageerib.

Kas Teie arvates patrullimisega on võimalik süütegusid ennetada? Millist töömeetodit peaks kasutama?

Patrullimisega on võimalik süütegusid ennetada. Sõltub sellest, millist tulemust tahetakse näha. Eeskätt ei pea istuma ainult autos, tuleb tulla autost välja ja reageerid igale süüteole, mida sa tahad vähendada. Sa reageerid juba eelnevalt enne, kui see toime

üldse pannaksegi. Kui inimene tuleb näiteks Stroomi randa suurte alkoholipudelitega, sa võid ju pikalt ja laialt temaga loengu läbi viia. Kindlasti seda ei saa teha siis, kui sa sead ennast mugavalt sinna autosse istuma vaid pigem tuled välja. Räägid inimesega, vaatad talle silma sisse ja räägid inimesele nii nagu tõesti see teema sulle läheb korda. Mitte nii nagu kuskilt miskit moodi, et nagu ei viitsiks suhelda. Suhtlemine on A ja O, kuidas suhtled nõnda on ka tulemus. Patrull peaks keskenduma konkreetsele probleemile piirkonnas ja tegema sellega.

Kas Teie arvates patrullpolitseinikud tegelevad rohkem ennetava või reageeriva tegevusega?

Sõltub asjaoludest, kui siin oli hästi palju motiveerimist. Liiklusrikkumiste ees maksti nagu spetsiaalseid summasid, siis patrull avaldas väga palju initsiatiivi, igat sorti õigusrikkumiste, liiklusrikkumiste avastamisel ja reageerimisel mingil moel. Kas kirjalikult või ilma see on omaette teema. Aga üldjuhul, kuna rahadega oli tegemist, siis sa pidid ju ikkagi ära tõestama, et sa õigusrikkumise avastasid, siis reageeriti kirjalikult. See ei oma nagu tähtsust peaasi, et õigusrikkumistele reageeriti ja avastati neid. Liiklusrikkumisi on sellega oluliselt vähendatud, mina olen seda pildis küll näinud, et meil liiklus on vähe paremaks läinud, aga mõne arust on just hullemaks läinud. Mina vaidleks sellele vastu. Üldjuhul patrullteenistus reageerib ainult väljakutsele ja teistele õigusrikkumistele eriti reageerida ei taha. Kuna see on mugav, autost ei viitsita välja tulla. Mujal maailmas jalgsi patrullid on A ja O, siis meie patrull, kui läheb jalgsi, siis teda on südamepõhjani tihtipeale solvatud, et teda tohtis jalgsi patrulli panna.

Kui palju oleks vaja Teie arvates Keslinna politseijaoskonna territooriumil patrulle, et nad jõuaks teenindada kõik väljakutsed ning jääks aega tegeleda kuumuskohtades ennetava tööga?

See on alati vaidlusalune küsimus palju neid patrulle peab olema, aga igal patrulli peab olema alati mingisugune funktsioon. Mingi osa patrull peab tegelema ennetava tööga ja mingi patrull peaks tegelema ainult väljakutsetega. Meie I kategooria tegeleb ainult väljakutsetega üldjuhul, seal mingit ennetavat suunda ei ole. Tegelikult peaks olema 50 – 50, et pooled peaksid tegelema ennetava tööga ja pooled peaksid tegelema väljakutsetega. Sellepärast, kui me tegelema ennetava tööga, siis see väljakutsete arv ka väheneb. Sellist asja ei saa välja arvutada, sest momendil me areneme ainult selles suunas, kuidas ühiskond areneb aga me ühiskonda ise arendada ei taha. Pigem on probleem, et me ei saa tekitada ainult reageerivat politseid. Peavad olema ka suunad ja

suunad peavad olema piirkonniti tegelikult erinevad.